

Саветодавна комисија за људска права

ТСС зграда Д-12, седиште мисије УНМИК-а, Приштина, Косово, електронска пошта hrar-unmik@un.org, телефон +381 (0)38 504 604 локал 5182

МИШЉЕЊЕ

Датум усвајања: 26. јун 2014. године

Предмет бр. 99/09

Милица МЛАДЕНОВИЋ

против

УНМИК-а

Саветодавна комисија за људска права, на заседању одржаном 26. јуна 2014. године, уз присуство следећих чланова:

Марека Новицког, председавајућег
Кристин Чинкин
Франсоаз Тулкенс

Уз помоћ

Андреја Антонова, извршног службеника

Узевши у обзир изнад поменути жалбу, уложену сагласно члану 1.2 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12, од 23. марта 2006. године о оснивању Саветодавне комисије за људска права,

Након већања, обављеног такође и електронским путем, у складу са правилом 13 § 2 свог Пословника, доноси следеће закључке и препоруке:

I. ПОСТУПАК ПРЕД КОМИСИЈОМ

1. Жалба је уложена 30. априла 2009. године и уписана је истог дана.
2. Дана 9. децембра 2009. године, Комисија је од жалиоца затражила додатне информације.

3. Дана 18. децембра 2009. године, Комисија је затражила од Мисије владавине права Европске уније на Косову (ЕУЛЕКС) информације у вези са четрдесет и три жалбе уложене Комисији које се тичу несталих лица, а међу којима је и жалба гђе Младеновић.
4. Дана 28. јануара 2010. године, Комисија је добила одговор на свој захтев од 9. децембра 2009. године, упућен у име кћерке жалиоца, гђе Милене Парлић. Дана 20. јануара 2011. године, гђа Милена Парлић је доставила додатне информације Комисији.
5. Дана 23. марта 2010. године, ЕУЛЕКС је доставио свој одговор на захтев Комисије од 18. децембра 2009. године.
6. Дана 29. априла 2011. године, жалба је прослеђена Специјалном представнику Генералног секретара (СПГС)¹ како би се добиле примедбе УНМИК-а на прихватљивост предмета.
7. Дана 9. јуна 2011. године, СПГС је доставио УНМИК-ов одговор.
8. Дана 11. августа 2011. године, Комисија је прогласила жалбу прихватљивом.
9. Дана 17. августа 2011. године, Комисија је проследила своју одлуку СПГС-у и затражила УНМИК-ове примедбе на меритум жалбе, као и копије истражних списа који се односе на предмет.
10. Дана 27. фебруара 2013. године, СПГС је доставио УНМИК-ове примедбе на меритум жалбе, заједно са релевантном документацијом.
11. Дана 18. децембра 2013. године, Комисија је од УНМИК-а затражила да потврди да ли се достављање списа у вези са предметом може сматрати коначним. Дана 23. децембра 2013. године, УНМИК је доставио свој одговор.
12. Дана 20. децембра 2013. године, Комисија је затражила од УНМИК-а да достави додатне информације везане за првобитни истражни предметни спис. Одговор је достављен 23. децембра 2013. године.
13. Дана 27. јануара 2014. године, Основни суд (ОС) у Митровици доставио је Комисији додатни истражни материјал у вези с овим предметом.
14. Дана 29. јануара 2014. године, Комисија је проследила СПГС-у додатне истражне документе, уз захтев за достављање евентуалних додатних коментара на меритум ове жалбе.
15. Дана 7. марта 2014. године, СПГС је доставио УНМИК-ов одговор.
16. Дана 28. марта 2014. године, Комисија је затражила од УНМИК-а да достави додатне информације везане за кривичну истрагу по жалиочевом предмету.

¹Списак скраћеница и акронима садржаних у тексту дат је Прилогу.

17. Дана 10. априла 2014. године, Комисија је затражила од жалиоцеве кћерке да у име жалиоца достави додатно објашњење. Дана 12. априла 2014. године, гђа Милена Парлић одговорила је у име жалиоца.
18. Дана 15. априла 2014. године, Комисија је од УНМИК-а добила додатне информације везане за статус кривичног поступка пред Основним судом у Митровици и локацију целокупног истражног списка.
19. Дана 16. априла 2014. године, Комисији је упутила додатна питања жалиоцу.
20. Дана 22. априла 2014. године, УНМИК-ова канцеларија за везу у области владавине права и Основно јавно тужилаштво (ОЈТ) у Митровици доставили су Комисији додатне информације везане за кривичну истрагу по предмету жалиоца.
21. Дана 25. и 30. априла 2014. године, гђа Милена Парлић је одговорила на питања Комисије у име жалиоца.
22. Дана 25. априла 2014. године, Комисија је затражила од СПГС-а да достави додатне коментаре везане за кривичну истрагу по жалиоцевом предмету.
23. Дана 28. маја 2014. године, СПГС је доставио УНМИК-ов одговор.

II. ЧИЊЕНИЦЕ

A. Општи преглед догађаја²

24. Предметни догађаји су се одиграли на територији Косова након успостављања Привремене управе мисије Уједињених нација на Косову (УНМИК), јуна 1999. године.
25. Оружани сукоб током 1998. и 1999. године између српских снага с једне стране и Ослободилачке војске Косова (ОВК) и других оружаних групација косовских Албанаца с друге стране добро је документован. Након неуспеха међународних напора за решавање сукоба, 23. марта 1999. године, Генерални секретар Северно-атлантског споразумног савеза („НАТО“) објавио је почетак ваздушних напада на Савезну Републику Југославију (СРЈ). Ваздушни напади су почели 24. марта 1999. године, а окончани су 8. јуна 1999. године, када је СРЈ пристала да повуче своје снаге са Косова. Дана 9. јуна 1999. године, Међународне безбедносне снаге (КФОР), СРЈ и Република Србија потписале су „војно-технички споразум“ у ком су се сагласиле о повлачењу СРЈ са Косова и присуству међународних безбедносних снага након доношења одговарајуће резолуције Савета безбедности УН-а.

²Списи на које се Комисија позива при навођењу овог општег прегледа догађаја су следећи: ОЕБС, „Како виђено, тако речено“, 1. том (октобар 1998 – јун 1999.) и 2. том (14. јун – 31. октобар 1999.); тромесечни извештаји Генералног секретара УН-а о Привременој управи мисије Уједињених нација на Косову; Годишњи извештаји полиције УНМИК-а (2000, 2001.); Фонд за хуманитарно право „Отмице и нестаници не-Албанаца на Косову“ (2001.); Фонд за хуманитарно право „Косовска књига памћења“ (<http://www.kosovomemorybook.org>); УНМИК-ова канцеларија за нестала лица и судску медицину, Извештај о активностима 2002-2004; Европски суд за људска права, *Бехрами и Бехрами против Француске и Сарамати против Француске, Немачке и Норвешке*, бр. 71412/01 и 78166/01, одлука од 2. маја 2007; Међународна комисија за нестала лица, „Ситуација на Косову: попис“ (2010.); подаци које је издао Високи комесар Уједињених нација за избеглице (доступни на адреси www.unhchr.org) и Међународни комитет Црвеног крста (доступни на адреси <http://familylinks.icrc.org/kosovo/en>).

26. Дана 10. јуна 1999. године, Савет безбедности УН-а усвојио је Резолуцију 1244 (1999). Поступајући сходно Поглављу VII Повеље УН-а, Савет безбедности УН-а одлучио је да распореди међународне безбедносне снаге и цивилне представнике – КФОР, односно УНМИК – на територију Косова. Сходно Резолуцији Савета безбедности 1244 (1999), УН-у је дата пуна законодавна и извршна власт за привремену управу на Косову, укључујући спровођење правде. КФОР је имао задатак да успостави „безбедну средину у којој избегла и расељена лица могу безбедно да се врате кући“ и привремено обезбеди „јавни ред и мир“ све док међународни цивилни представници не буду могли да преузму одговорност за овај задатак. УНМИК се састојао из четири главне компоненте или стуба којима су руководиле Уједињене нације (цивилна управа), Високи комесар Уједињених нација за избеглице (хуманитарна помоћ, која је постепено окончана јуна 2000. године), ОЕБС (успостављање институција) и ЕУ (реконструкција и привредни развој). Сваки стуб је био под управом СПГС-а. Резолуцијом Савета безбедности УН-а 1244 (1999) УНМИК је овлашћен да „унапреди и штити људска права“ на Косову у складу са међународно признатим стандардима у погледу људских права.
27. Процене у погледу утицаја сукоба на расељавање популације косовских Албанаца крећу се од приближно 800.000 до 1,45 милиона. Након усвајања Резолуције 1244 (1999), већина косовских Албанаца који су побегли или били насилно избачени из својих кућа током сукоба од стране српских снага вратила се на Косово.
28. У међувремену, припадници неалбанске заједнице – углавном, али не само, Срби, Роми и словенски муслимани, као и косовски Албанци за које се сумња да су сарађивали са српским властима – постали су мета распрострањених напада од стране наоружаних групација косовских Албанаца. Тренутне процене у вези са бројем расељених косовских Срба крећу се између 200.000 и 210.000. Док је већина косовских Срба и другог неалбанског становништва побегла у ужу Србију и суседне земље, они који су остали постали су жртве системских убистава, отмица, насумичног притварања, сексуалног и родног насиља, пребијања и злостављања.
29. Иако постоји спор око бројки, процењује се да је више од 15.000 лица усмрћено или нестало током и одмах након косовског сукоба (1998-2000. године). Више од 3000 етничких Албанаца и око 800 Срба, Рома и чланова других мањинских заједница нестало је током овог периода. Пронађено је више од половине несталих лица и њихови посмртни остаци идентификовани су до краја 2010. године, док се од октобра 2012. године 1766 лица и даље води као нестало код Међународног комитета Црвеног крста (МКЦК).
30. Од јула 1999. године, у склопу напора да се на Косово врати спровођење закона у оквиру владавине права, СПГС је затражио од држава чланица УН-а да подрже постављање 4718 чланова међународне полиције као цивилне компоненте УНМИК-а. Задатак полиције УНМИК-а био је да саветује КФОР у вези са полицијским питањима док полиција не добије довољан број чланова да преузме пуну одговорност за спровођење закона и да ради на развоју косовске полицијске службе. До септембра 1999. године, приближно 1100 међународних полицајаца распоређено је у УНМИК-у.

31. Распоређивање полиције УНМИК-а углавном је завршено до децембра 2000. године, са 4400 чланова особља из 53 земље, и УНМИК је преузео примарну одговорност за спровођење закона у свим крајевима Косова осим у Митровици. Према годишњем извештају полиције УНМИК-а из 2000. године, њој је пријављено 351 киднаповање, 675 убистава и 115 силовања у периоду од јуна 1999. до децембра 2000. године.
32. Услед колапса управљања правдом на Косову, УНМИК је јуна 1999. године успоставио ванредан правосудни систем. Он се састојао од ограниченог броја домаћих судија и тужилаца и функционисао је све до почетка рада редовног правосудног система, јануара 2000. године. Фебруара 2000. године, УНМИК је одобрио именовање међународних судија и тужилаца, најпре у области Митровице, а касније широм Косова, да би ојачао домаћи правосудни систем и гарантовао његову непристрасност. Од октобра 2002. године, домаћи правосудни систем састојао се од 24 међународних и 341 домаћег судије и тужиоца. Јануара 2003. године, Генерални секретар УН-а, при подношењу извештаја Савету безбедности о спровођењу Резолуције 1244 (1999) констатовао је да систем полиције и правосуђа на Косову у то време „добро функционише“ и да је „одржив“.
33. Јула 1999. године, Генерални секретар УН-а изјавио је у извештају Савету безбедности да УНМИК већ сматра да је питање несталих лица посебно акутан проблем у погледу људских права на Косову. Новембра 1999. године, при полицији УНМИК-а је основана Јединица за нестала лица (ЈНЛ), која је била задужена за истраживање могуће локације несталих лица и/или гробних места. ЈНЛ, заједно са Централном јединицом за кривичну истрагу (ЦЈКИ) полиције УНМИК-а, а касније наменска Јединица за истрагу ратних злочина (ЈИРЗ), била је одговорна за кривичне аспекте предмета несталих лица на Косову. Маја 2000. године, успостављена је Комисија за проналажење и идентификацију жртава (КПИЖ), којом председава УНМИК, ради проналажења, идентификације и предавања посмртних остатака. Од јуна 2002. године новооснована Канцеларија за нестала лица и судску медицину (КНЛСМ) при УНМИК-овом Одељењу правде (ОП) постала је једини орган који је овлашћен да утврди где се налазе нестала лица, идентификује њихове посмртне остатке и врати их њиховим породицама. Почевши од 2001. године, на основу Меморандума о разумевању (МоР) између УНМИК-а и Међународне комисије за нестала лица (МКНЛ) са седиштем у Сарајеву, допуњеног додатним споразумом из 2003. године, МКНЛ је спроводио идентификацију посмртних остатака путем ДНК анализе.
34. Дана 9. децембра 2008. године, одговорности УНМИК-а у области полиције и правосуђа на Косову су престале, а Мисија владавине права Европске уније на Косову (ЕУЛЕКС) преузела је пуну оперативну контролу у области владавине права, након саопштења председника Савета безбедности Уједињених нација, 26. новембра 2008. године (S/PRST/2008/44), којим се поздравља даље ангажовање Европске уније на Косову.
35. Истог дана, УНМИК и ЕУЛЕКС су потписали споразум о модалитетима и правима и обавезама које проистичу из преноса УНМИК-ових предмета ЕУЛЕКС-у и повезаних списа који се тичу истрага, оптужница и других активности које су у току, а које су предузели УНМИК-ови међународни тужиоци. Убрзо након тога, потписани су слични споразуми у вези са списима којима су се бавиле међународне судије и полиција УНМИК-а. Сви споразуми су обавезивали ЕУЛЕКС да УНМИК-у пружи приступ

документима који се односе на активности које су УНМИК-ови органи претходно предузели. Између 9. децембра 2008. и 30. марта 2009. године, сви списи кривичних предмета које су поседовали УНМИК-ов ОП и полиција УНМИК-а требало је да буду предати ЕУЛЕКС-у.

В. Околности везане за отмицу и нестанак г. Владана Младеновића

36. Гђа Милица Младеновић је мајка г. Владана Младеновића. Према наводима жалиоца, он је отет у селу Гојбуља, у општини Вучитрн, 25. јуна 1999. године.
37. Жалилац и њена кћерка објашњавају да је г. Владан Младеновић отишао 23. јуна 1999. године да посети свог пријатеља, г. Бранимира Михајловића, у селу Гојбуља. Дана 25. јуна 1999. године, група наоружаних косовских Албанаца ушла је у породичну кућу Михајловића и насилно одвела жалиочевог сина и још четворицу косовских Срба: г. Бранимира Михајловића, његовог оца, г. Н. М. о двојицу браће, г. А. М. и г. Владимира Михајловића. Г. Н. М. је нешто касније успео да побегне, иако је у њега пуцано. Починиоци су такође пустили г. А. М, пошто није могао да хода. Син жалиоца, г. Бранимир Михајловић и г. Владимир Михајловић су одведени у правцу села Горња Судимља, у општини Вучитрн.
38. Жалилац и њена кћерка наводе да је отмица одмах пријављена КФОР-у и УНМИК-у, а у наредних неколико дана МКЦК-у, српском Министарству унутрашњих послова (МУП), као и амбасадама свих земаља које су имале своје војне контингенте распоређене на Косову. Према наводима жалиоца, након што су добили пријаву, КФОР и полиција УНМИК-а су отишли на лице места (локација није наведена), где су пронашли употребљене чауре. Информација о отмици г. Владана Младеновића такође је послата МКТЈ-у и осталим организацијама. Жалилац и њена кћерка наводе да, упркос свим њиховим напорима, надлежни органи никада нису спровели истрагу његове отмице и нестанка.
39. Жалилац додаје да је у неком тренутку њена породица обавештена о томе да је г. Владан Младеновић, заједно са својим отетим пријатељима, био притворен у подруму једног складишта у Вучитрну, где су сви били мучени. У име жалиоца, њена кћерка такође наводи да су ову информацију добили октобра 1999. године и да је у то време то складиште наводно коришћено као притвор за српске затворенике. Према њеним наводима, жалиочев супруг је одмах пренео ту информацију француском КФОР-у, али они нису предузели никакву радњу. Од тада се не зна где се налазе г. Владан Младеновић, г. Бранимир Михајловић и г. Владимир Михајловић.
40. Кћерка жалиоца даље наводи да породица сумња да је група бивших припадника ОВК под командом г. Г. И, која је током сукоба деловала у области Вучитрна, била одговорна за отмицу и нестанак њеног брата и других двеју жртава. Она додаје да је КФОР ухапсио г. Г. И. 2001. године, али је он убрзо након тога пуштен због наведеног недостатка доказа, иако је наводно признао отмицу и притварање г. Владана Младеновића и његових пријатеља, које је очигледно предао „заштитном корпусу“.
41. Дана 18. августа 1999. године, МКЦК је отворио захтев за проналажење г. Владана Младеновића, који је и данас отворен. МКЦК-ови захтеви за проналажење г.

Бранимира Михајловића и г. Владимира Михајловића, у којима су наведени исти подаци о отмици, такође су још увек отворени³.

42. Име жаличевог сина такође се налазе на списку несталих лица који је МКЦК проследио УНМИК-у 12. октобра 2001. године, у погледу којих је МКЦК прикупио анте-мортем податке на територији уже Србије у периоду између 1. јула и 20. септембра 2001. године, као и у бази података коју је саставио УНМИК-ов КНЛСМ⁴. У пољу ставке у бази података на мрежи коју води МКНЛ⁵ у вези са г. Владаном Младеновићем стоји следеће: „прикупљено довољно референтних узорак“ и „није пронађен подударни ДНК“. Базе података КНЛСМ-а и МКНЛ-а такође садрже поља са сличним информацијама везаним за г. Бранимира Михајловића и г. Владимира Михајловића.
43. Жалиочева кћерка је Комисији такође доставила потврду коју је 13. октобра 2003. издао МУП Србије, а којом се потврђује да је српска полиција уписала кривичну пријаву у вези са отмицом г. Владана Младеновића и његова два пријатеља под бр. КУ-66/00. Она је такође доставила копију кривичне пријаве своје мајке, без датума, поднете поводом истог предмета међународном тужиоцу Окружног јавног тужилаштва у Митровици (ОЈТ).
44. Дана 20. јануара 2011. године, жалиочева кћерка је Комисији доставила чланак Би-Би-Сија, објављен маја 2010. године, који садржи фотографију наводно снимљену 1999. године у избегличком кампу у близини Кукеша у Албанији. Она сматра да се њен брат и г. Бранимир Михајловић налазе међу избеглицама на слици које су наводно косовски Албанци.
45. Дана 12. априла 2014. године, гђа Милена Парлић доставила је Комисији додатна документа везана за поступак пред истражним судијом Окружног суда у Митровици. Сва та документа такође се налазе у спису који је Комисији доставио Судски регистар, јануара 2014. године (видети § 13 горе и §§ 70 – 106 доле у тексту).
46. Гђа Милена Парлић је касније објаснила да је њену породицу током претресног поступка против г. Г. И. заступала гђа С. Ђ, адвокат из Београда, коју је српски Координациони центар за Косово и Метохију ангажовао да пружи бесплатну правну помоћ. Нажалост, гђа С. Ђ. је преминула у јесен 2002. године, а породица до сада није добила никакву одлуку о привременом или трајном обустављању поступка против г. Г. И. Гђа Парлић је додала да је породица затражила поновно покретање кривичног поступка, али није навела додатне податке о томе како су они то урадили нити да ли су добили икакав одговор.

С. Истрага

47. У овом предмету, Комисија је од УНМИК-а примила истражне документе који су се претходно налазили код ЈИРЗ-а полиције УНМИК-а и УНМИК-овог КНЛСМ-а. Када

³База података МКЦК-а је доступна на адреси: <http://familylinks.icrc.org/kosovo/en/pages/search-persons.aspx> (прегледано 23. јуна 2014).

⁴База података КНЛСМ-а није отворена за јавност. Комисија јој је приступила у вези с овим предметом 18. јуна 2013.

⁵База података МКНЛ-а је доступна на адреси: http://www.ic-mp.org/fdmsweb/index.php?w=mp_details&l=en (прегледано 22. јуна 2014).

је Комисији доставио списе, фебруара 2013. године, УНМИК је напоменуо да можда постоји још информација у вези са овим предметом, које се не налазе у достављеним документима. Међутим, 6. децембра 2013. године, он је потврдио Комисији да нису прибављени додатни релевантни документи.

48. Након што је Комисија уложила напоре, ОС у Митровици је 27. јануара 2014. доставио додатне истражне документе везане за предмет, који су били сачувани у архиви.
49. Што се тиче објављивања података који се налазе у списима, Комисија подсећа да јој их је УНМИК дао на увид под обавезом чувања поверљивости података. У том погледу, Комисија мора појаснити да, иако њена процена овог предмета проистиче из детаљног разматрања доступне документације, објављује се само ограничен број информација из ње. Стога је у следећим пасусима наведен преглед релевантних истражних корака које су предузели истражни органи. Комисија ће применити исти режим на документа која је добила од ОС у Митровици.

Документи у спису које је доставио УНМИК

50. Спис садржи допис датиран на 16. јун 2000. године заведен под референтним бр. ЈНЛ 2000-00285, у коме је ЈНЛ затражио од УНМИК-ове полицијске станице у Вучитрну да истражи отмицу г. Владан Младеновића и двојице браће Михајловић. ЈНЛ је затражио да буде обавештен о резултатима до 15. јула 2000. године.
51. У прилогу горенаведеног дописа налази се ЈНЛ-ов Извештај о наставку случаја са једним уносом, датираним на 12. јун 2000. године. У овом уносу су наведене информације о контакту ЈНЛ-овог истражитеља са г. Н. М, оцем Бранимира и Владимира Михајловића. Поред онога што је горе описано у вези са отмицом, г. Н. М. је изјавио ЦЈКИ-ју да је троје отмичара, наоружаних пушком АК-47, дошло у његову кућу отприлике у 19:30 25. јуна 1999. године; он је дао њихов опис. У септембру 1999. године, гђа Р. Р. је рекла г. Н. М. да је један од отмичара био г. Г. И. и да је та иста особа „такође држала Србе у притвору у селу званом Стровце“. Према наводима из Извештаја, г. Н. М. је идентификовао г. Г. И. на једној од фотографија у низу фотографија које су му показане. Није објашњено да ли је ова идентификација била тачна или не. Овај унос се завршава изјавом да су анте-мортем подаци прикупљени за браћу Михајловић, али не и за жалиочевог сина, „јер су се његови сродници преселили у Србију [ужу]“.
52. Дописом од 15. децембра 2000. године, исти службеник ЈНЛ-а затражио је од УНМИК-ове полицијске станице у Вучитрну ажуриране информације о горепоменутом захтеву од 16. јуна 2000.
53. У допису од 21. децембра 2000. године, Регионална истражна јединица полиције УНМИК-а у Митровици обавестила је ЈНЛ да су информације у вези са несталим лицима, које је ЈНЛ доставио уз свој захтев од 16. јуна 2000. године, конфузне и затражила је објашњења.
54. У спису се не налазе ни даља кореспонденција у том погледу, везана за ЈНЛ-ов предмет бр. 2000-00285, нити горепоменуто (§ 51) изјава г Н. М. и низ фотографија.

55. Дописом од 12. јануара 2001. године, са освртом на ЦЈКИ-јев спис бр. 2000-00257, ЦЈКИ је затражио од МУП-а Србије да пронађе гђу Р. Р. и обезбеди њену сагласност да буде саслушана као сведок у вези са отмицом г. Владана Младеновића, г. Бранимира Михајловић и г. Владимира Михајловића.
56. Одговарајући на захтев ЦЈКИ-ја, дописом од 24. фебруара 2001, референтни бр. „12а бр. 47-1/2001“, МУП Србије је потврдио да је пронашао гђу Р. Р. да је она потврдила своју доступност за разговор 26. фебруара 2001. и доставио је њену адресу у Митровици и број телефона за контакт. МУП је затражио да буде обавештен о исходу састанка са сведоком. Изјава овог сведока се не налази у овом делу списка.
57. Уз овај допис је приложена копија дописа МУП-а Србије Војној полицији КФОР-а од 1. фебруара 2001. године, референтни бр. „12а бр. 57/5-2001“, у коме је наведено да је МУП 30. децембра 2000. примио кривичну пријаву у вези с отмицом г. Владана Младеновића, г. Бранимира Михајловића и г. Владимира Михајловића, коју је г. Н. М. поднео против непознатих починилаца. МУП је уписао ову кривичну пријаву под бр. КУ 531/2000. Сама пријава се не налази у спису који је достављен Комисји.
58. ЈНЛ је проследио горенаведени одговор српског МУП-а ЦЈКИ-ју 8. марта 2001. године; на пратећем допису наведена су два броја предмета: ЦЈКИ 2000-00257 и ЈНЛ 1999-000051.
59. У спису се налази захтев за проширење судске истраге, који је 18. децембра 2001. Окружном суду у Митровици (ОС) проследила правна заступница чланова породица више особа које је наводно отела јединица ОВК под командом г. Г. И. у области Митровице 1998. и 1999. године. Г. Владан Младеновић, г. Бранимир Михајловић и г. Владимир Михајловић су наведени међу жртвама. На захтеву су наведени бројеви Окружног суда и ОЈТ-а у Митровици.
60. У спису се такође налазе два МКЦК-ова обрасца за идентификацију жртве, без назначеног датума, у вези са г. Владаном Младеновићем, које је очигледно попунио МКЦК између 1. јула и 20. септембра 2001. године (видети § 42 горе у тексту). Поред његових личних података и анте-мортем описа, ови обрасци садрже имена и податке за контакт жалиоца, њеног супруга и њиховог другог сина, у ужој Србији. Тамо је такође наведено да је г. Владан Младеновић отет заједно са г. Бранимиром Михајловићем и г. Владимиром Михајловићем. Приложене су копија здравствене књижице кадета Војне академије на име г. Владана Младеновића и две његове фотографије.
61. У електронској поруци од 21. априла 2004. године, истражитељ ЈНЛ-а затражио је од УНМИК-овог међународног тужиоца додатне информације у вези с овим предметом, јер је исти био под ревизијом ЈНЛ-а. Како се чинило ЈНЛ-у, судска истрага против г. Г. И. покренута је у новембру 2001. године, а прекинута је у октобру 2002. године. Конкретно, ЈНЛ је желео да зна зашто је предмет затворен, јер су и они разматрали његово затварање. У спису се не налази одговор на ову електронску поруку.
62. Спис даље садржи ЈНЛ-ов Извештај о анте-мортем истрази од 26. априла 2004, везан за ЈНЛ-ов предмет бр. 1999-00051, који се тиче отмице г. Владана Младеновића и његове двојице пријатеља, на коме је такође наведен број 0315/ИНВ/04. У пољу „Сведок“ на насловној страни наведена су имена троје сведока догађаја: оца и брата г. Бранимира

Михајловића (г. Н. М. и г. А. М.) и гђе Р. Р. У пољу „Осумњичени“ наведено је име горепоменутог г. Г. И.

63. У пољу „Резиме информација“ овог Извештаја налази се кратка изјава о познатим околностима отмице, која се углавном подудара са описом који је жалилац дала Комисији. Поред тога, у Извештају се наводи да је сведок гђа Р. Р. била та која је родитељима г. Владана Младеновића указала на г. Г. И. као осумњиченог; њену изјаву је наводно забележио ЦЈКИ. У Извештају се даље наводи да је „судска истрага“ започела 22. новембра 2001. године. Осумњиченог, г. Г. И, „троје сведока је позитивно идентификовало приликом препознавања на основу фотографија, као једног од отмицара и као особу која је пуцала на [г. Н. М.]“. У Извештају даље стоји да је осумњичени био ухапшен 24. новембра 2001. године под оптужбом „киднаповање... и покушај убиства“ и притворен до 23. маја 2002. године. Дана 28. октобра 2002, „истражни судија је, на предлог јавног тужиоца, одлучио да привремено обустави даљи поступак“.
64. У Извештају се даље наводи да су „сродници отетих лица дали доказе, али на саслушању, њихови докази су се значајно разликовали од сигурних тврдњи и описа које су дали полицији“. Та неслагања су изазвала сумње у погледу идентификације г. Г. И, који је затим ослобођен из притвора. Према наводима из Извештаја, међународни тужилац је сматрао да „ако се не појаве убедљиви нови докази, поступак против [г. Г. И.] не може да се настави“. Истражитељ је у закључку Извештаја навео: „сви правци истраге су исцрпени“ и препоручио је затварање истраге. Међутим, статус „затворен“ је прецртан и преко њега је уписано „на чекању“.
65. У ЦЈКИ-јевом Извештају о случају, без датума, одштампаном из њихове базе података у вези с овим случајем, налазе се референце на предмет ЦЈКИ бр. 2000-00257 и још један полицијски предмет бр. 2000/БИ/122. У њему се налази опис исхода случаја, сличан ономе у горепоменутом Извештају о анте-мортем истрази. Спомињу се г. Владан Младеновић, г. Бранимир Михајловић и г. Владимир Михајловић као жртве, г. Г. И. као осумњичени, г. Н. М. као лице које је извршило кривичну пријаву и гђа М. М, г. А. М. и гђа Р. Р. као сведоци.
66. У електронској поруци такође од 26. априла 2004. године, истражитељ ЈНЛ-а задужен за преглед овог предмета обавестио је службеника за везу ЈНЛ-а у Београду о затварању ове истраге ЈНЛ-а. Он је такође затражио да се контактирају сродници г. Н. М. и г. Владана Младеновића и да им се објасни да је овај случај „поново истражен, али без резултата“. У спису се не налази одговор на ову електронску поруку.
67. У штампаном изводу из ЈНЛ-ове базе података, сачињеном 27. априла 2004, дати су веома кратки подаци о предмету бр. 0315/ИНВ/04, са унакрсним референцама на предмет бр. 1999-000051. У његовом пољу „Сажетак захтева“ стоји: „Нема довољно података“, а у пољу „Резултати“ стоји „На чекању“.
68. Спис такође садржи превод пропратног писма „Удружења породица киднапованих и несталих лица на Косову и Метохији“, од 1. децембра 2004, по којем је 13 кривичних пријава у вези са несталим лицима послато УНМИК-овом ОП-у путем УНМИК-ове канцеларије за везу са судом. У прилогу се налази превод жалиочеве кривичне пријаве упућене међународном тужиоцу у ОЈТ-у у Митровици (видети § 43 изнад). При врху

насловне странице превода налази се ручно написана ознака „2005-00118“; примедба преводиоца у подножју странице указује на то да је превод сачињен 21. фебруара 2005. године.

69. Последњи релевантни документ у спису је извод из базе података ЦЈКИ-ја у вези с предметом бр. 2005-00118 одштампан на једној страни, сачињен 19. октобра 2007, у вези с кривичним делом квалификованим као „нестало лице – отмица“, почињеним против г. Владана Младеновића, г. Бранимира Михајловића и г. Владимира Михајловића. Жалилац је споменута као лице које је извршило кривичну пријаву по овом предмету. Из овог документа се види да је овај предмет унет у базу података ЦЈКИ-ја 18. августа 2005. године.

Документа која је доставио Основни суд у Митровици

70. Први део списка се односи на истражне радње које је предузела Регионална истражна јединица (РИЈ) при полицији УНМИК-а у Митровици, Окружно јавно тужилаштво (ОЈТ) у Митровици и Окружни суд (ОС). Према недатираном Првобитном извјештају о инциденту, г. Н. М. је пријавио отмицу г. Владана Младеновића, г. Бранимира Михајловића и г. Владимира Михајловића Регионалној истражној јединици (РИЈ) при полицији УНМИК-а у Митровици током 2000. године; случај је уписан под бр. 2000/БИ/122.
71. Дана 10. октобра 2000. године, РИЈ је обавио разговор са г. Н. М. Он је описао како су 25. јуна 1999. године он и његови синови: г. А. М, г. Бранимир Михајловић и г. Владимир Михајловић, заједно са г. Владаном Младеновићем, отети из његове куће у селу Гојбуља од стране троје наоружаних косовских Албанаца, који су се представили као полицајци ОВК. Припадници ОВК су такође претражили кућу у потрази за оружјем, али га нису нашли. Он је дао њихов кратак опис. Он је такође објаснио да је успео да побегне, док су ходали под пратњом припадника ОВК према селу Горња Судимља, а да је његов млађи син, г. А. М, пуштен неколико минута касније. Он је споменуо гђу Р. Р, која му је рекла да је отмицу извршио г. Г. И, који је у то време узурпирао резиденцију у којој је раније живео командант полицијске станице у Вучитрну, г. В. Ј. Г. Г. И. јој је наводно признао у телефонском разговору да је он био један од троје отмичара и да је то урадио јер је „добрио нечије наређење да киднапује Србе“. Он је потврдио да би могао да препозна г. Г. И. на фотографији.
72. Дана 15. октобра 2000, исти истражитељ РИЈ-а обавио је разговор са г. А. М. Он је дао сличан опис отмице која се догодила 25. јуна 1999. Он је додао да су, током отмице, његова мајка (гђа М. М.) и бака (гђа О. Б.) биле закључане у штали у дворишту њихове куће. Он је појаснио да су га припадници ОВК ослободили убрзо након што је његов отац, г. Н. М, побегао. Он је такође дао кратак опис „полицајаца ОВК“.
73. У спису се даље виде истражне радње које је предузео ЦЈКИ полиције УНМИК-а. Он садржи више веома детаљних извештаја службеника које је написао истражитељ ЦЈКИ-ја задужен за случај, који је уписан под бр. 2000-00275. У најранијем од тих извештаја указује се на то да је случај додељен истражитељу 1. августа 2001. године. У овом извештају се већ налазе пуни идентификациони подаци у вези са г. Г. И, који је именован као „осумњичени # 1“, док остала два отмичара „још увек нису идентификована“. Дана 2. августа 2001. године, истражитељ је планирао да пронађе и

- обави разговор са гђом М. М, гђом О. М. и гђом Р. Р, да покуша да пронађе место на коме је припадник ОВК наводно пуцао у г. Н. М. и да прикупи евентуалне физичке доказе, као и да спроведе претраге у цивилном регистру, базама података судова, полицији и обавештајних служби у вези са идентификованим осумњиченим, г. Г. И.
74. Дана 2. и 3. августа 2001. године, истражитељ је отпутовао у село Гојбуља и у Митровицу, у покушају да пронађе и обави разговор са гђом Р. Р. Пошто није успео да то учини, 5. августа 2001. године, поднео је захтев српској полицији и затражио њихову помоћ у проналажењу овог сведока.
75. Дана 14. августа 2001. године, истражитељи ЦЈКИ-ја су отишли у село Гојбуља, где су пронашли гђу М. М, супругу г. Н. М, и забележили њену изјаву. Она је испричала своју верзију онога што се догодило 25. јуна 1999. и описала „Албанца“ који је закључао њу и гђу О. М. у шталу у њиховој кући. У погледу сведока гђе О. М, истражитељ је напоменуо да она није могла да дâ никакву изјаву због своје старости и заборавности.
76. Истог дана, истражитељи ЦЈКИ-ја су се састали са г. Н. М. и г. А. М. Од г. Н. М. је затражено да покаже правац у коме их је ОВК све одвео из села 25. јуна 1999, као и место на коме је успео да побегне. Од г. А. М. је затражено да покаже место на коме су га отмичари ослободили. Обојица су пристала да учествују.
77. Дана 16. августа 2001. године, истражитељи ЦЈКИ-ја су забележили додатно сведочење г. Н. М. и г. А. М, изван села Гојбуља. Оба сведока су показала место на коме је ОВК пуцао у г. Н. М, док је бежао. То место је претражено помоћу детектора метала, пронађено је и заплењено осам утрошених чаура калибра 7,62. Г. А. Н. је такође показао даље место на коме су га припадници ОВК ослободили. Цео поступак ове истражне радње исправно је описан у извештају и фотографисан. Истражитељ је напоменуо да чауре треба испитати ради утврђивања евентуалне повезаности са другим случајевима.
78. Дана 17. августа 2001. године, истражитељ је добио фотографије г. Г. И. и припремио низ фотографија ради идентификације.
79. Дана 19. августа 2001. године, господи Н. М. и А. М. је одвојено приказан низ фотографија (међу којима је била и фотографија г. Г. И, доступна у спису) и упитани су да ли препознају некога на тим сликама. Обојица су позитивно идентификовала г. Г. И. као припадника ОВК одговорног за њихову отмицу 25. јуна 1999. године.
80. Дана 9. септембра 2001. године, истражитељ је добио информацију из базе података ЦЈКИ-ја, која указује на то да је г. Г. И. 2. новембра 1999. године дао изјаву сведока полицији УНМИК-а поводом другог случаја ЦЈКИ-ја, у погледу околности везаних за деловање српских снага у области Митровице, у мају 1999. године, познато као „масакр код села Судимље“. Из истражног досијеа о „масакру код села Судимље“, истражитељ је даље сазнао да је један сведок у том случају именовао сина жртве као једног од осумњичених за убиства, а други сведок је генерално указао на „оне [српске мушкарце] из Гојбуље“ као починиоце злочина.

81. Дана 14. септембра 2001. године, истражитељ је примио комплетан обавештајни извештај о г. Г. И, који је укључивао и његову ОВК евиденцију и сараднике, анализу његових тадашњих активности, као и најновије фотографије.
82. Дана 1. октобра 2001. године, истражитељ ЦЈКИ-ја је представио случај и своје закључке Међународном јавном тужиоцу (МЈТ) у Окружном јавном тужилаштву (ОЈТ) ради прегледа и савета о даљим радњама. Дана 25. октобра 2001. године, истражитељ је обавештен о одлуци МЈТ-а да покрене судску истрагу против г. Г. И. и наложено му је да почне припреме за његово хапшење и претраге на одговарајућим локацијама.
83. Дана 4. новембра 2001. године, истражитељ је такође добио копију изјаве г. Г. И, коју је он дао истражитељима полиције УНМИК-а у полицијској станици у Вучитрну 4. октобра 2001. године. Овај разговор је уследио након што је полиција УНМИК-а добила анонимно писмо, у коме су г. Г. И. и неколико других припадника ОВК оптужени за отмицу и убиство г. Џ. Ч. Запис овог разговора се налази у спису.
84. У међувремену, између 5. и 19. новембра 2001. године, истражитељ је наставио са прикупљањем обавештајних података о осумњиченом, укључујући и његову адресу пребивалишта, и испланирано је координисану операцију хапшења г. Г. И. и истовремене претраге његове имовине.
85. Дана 19. новембра 2001. године, МЈТ ОЈТ-а у Митровици затражио је од Окружног суда у Митровици да покрене истрагу против г. Г. И, осумњиченог за отмицу и покушај убиства. У том захтеву, МЈТ је затражио од истражног судије да обави разговор са г. Г. И, оштећенима, г. Н. М. и г. А. М. и сведоцима, гђом М. М. и гђом Р. Р. Истога дана, МЈТ је затражио притварање г. Г. И. и издавање налога за претрагу његове куће и стана, његове канцеларије и његовог возила.
86. Дана 21. новембра 2001. године, истражитељ ЦЈКИ-ја је контактирао г. Г. И. и позвао га да дође у просторије ЦЈКИ-ја на разговор 24. новембра 2001, на шта је г. Г. И. пристао.
87. Дана 22. новембра 2001. године, Окружни суд у Митровици је покренуо истрагу против г. Г. И. и додељен је Међународни истражни судија (МИС). Дана 23. новембра 2001. године, издат је налог за претрагу имовине г. Г. И.
88. Дана 24. новембра 2001. године, г. Г. И. је дошао у ЦЈКИ, као што је било договорено, и ЦЈКИ га је ухапсио. ЦЈКИ је одмах обавио разговор са њим у вези са његовим наводним учешћем у отмици г. Владана Младеновића, г. Бранимира Михајловића и г. Владимира Михајловића, г. Н. М. и г. А. М, као и покушај убиства г. Н. М. Он је негирао било какву везу са тим злочинима или да зна нешто о њима.
89. Према извештају истражитеља ЦЈКИ-ја, такође од 24. новембра 2001, одмах након разговора, г. Г. И. му је „незванично“ рекао да зна које су три особе отеле жртве у овом случају. Наводно, он није дао ту информацију током разговора из страха „да ће бити убијен или да ће његова породица бити убијена“. Он се сложио да напише посебну поверљиву изјаву, која ће бити показана само међународном судији и тужиоцу, „а не Албанцима“. У спису се налази копија те ручно написане изјаве. Истражитељ ЦЈКИ-ја је напоменуо да ће међународни преводилац превести целу његову изјаву.

90. У то време су претражена два места становања, канцеларија и возило г. Г. И. На све четири локације су заплењени велики број докумената (на албанском), фото и видео материјал, компјутерска опрема, оружје и муниција. У спису се налазе детаљни спискови заплењене имовине. Постоји и напомена истражитеља ЦЈКИ-ја да треба прегледати све доказе. У спису се виде његови напори да ангажује међународне преводиоце КФОР-а да преведу документе са албанског. Међутим, иако се из списка види одређена активност у вези са испитивањем свих предмета, нема информација о резултатима таквог испитивања. Такође, из списка није јасно шта се десило тим заплењеним предметима.
91. МИС је обавио разговор са г. Г. И. 26. новембра 2001. године. Истог дана је издат налог за његово притварање до 24. децембра 2001. године. Дана 27. новембра 2001, бранилац г. Г. И. се жалио на ту одлуку, али је веће састављено од троје међународних судија одбило жалбу 30. новембра 2001.
92. Дана 10. децембра 2001. године, МИС је обавио разговор са г. А. М. Он је потврдио да је идентификовао г. Г. И. приликом прегледа низа фотографија и додао је да је г. Г. И. био тај који је закључао његову мајку, гђу М. М, у шталу и који је пуцао на његовог оца, г. Н. М.
93. Дана 12. децембра 2001, истражитељ ЦЈКИ-ја је добио превод „поверљиве изјаве“ господина Г. И. У тој изјави, он је идентификовао три лица, бивша припадника ОВК, која су, према његовим речима, отела жртве у овом случају. Истог датума, истражитељ је затражио да му се покажу фотографије троје осумњичених.
94. Дана 18. децембра 2001. године, на предлог МЈТ-а, веће од троје међународних судија продужило је притвор г. Г. И. за додатни период од два месеца, до 24. фебруара 2002. године. Дана 21. децембра 2001. године, бранилац г. Г. И. је уложио жалбу, али је иста одбијена.
95. Дана 18. децембра 2001. године, правни заступник г. Н. М. и А. М. поднео је захтев за проширење истраге Окружном суду у Митровици, за укључење још седморо осумњичених, који су, заједно са г. Г. И. били наводно укључени у још 15 отмица и убистава неалбанских становника у Вучитрну и околним селима. У захтеву није био наведен ниједан од троје осумњичених које је г. Г. И. навео у својој горенаведеној „поверљивој изјави“.
96. Дана 9. јануара 2002, МИС је обавио разговор са г. Н. М. Током испитивања, г. Н. М. је потврдио своју идентификацију г. Г. И. приликом прегледања низа фотографија. Наредног дана, МИС је обавио разговор са гђом М. М. Она је потврдила да је видела само једног од отмицара и да га се није јасно сећала. Ипак, успела је да дâ неки опис.
97. Дана 11. јануара 2002. године, истражитељ ЦЈКИ-ја је затражио да двоје од тих осумњичених, г. Аг. М. и г. Е. С, дође у ЦЈКИ на разговоре 14. јануара 2002. Оба осумњичена су дошла као што је било планирано и са њима је обављен разговор. Оба су негирала било какву умешаност у отмицу.

98. Дана 15. јануара 2002. године, у селу Гојбуља, истражитељ ЦЈКИ-ја је показао низ фотографија господе Аг. М. и Е. С. господи Н. М. и А. М. Ниједан од њих није био у стању да позитивно идентификује икога на тим фотографијама.
99. Дана 19. фебруара 2002. године, МЈТ је затражио да се додели анонимност сведоку који је могао да сведочи о умешаности г. Г. И. у отмицу о којој је овде реч. Овај захтев је очигледно одобрен и саслушање овог сведока је заказано за следећи дан, 20. фебруар 2002. Међутим, када су истражитељи ЦЈКИ-ја дошли ујутру да покупе и испрате сведока до суда, сведок је одбио због телефонског позива који је примио на мобилни телефон касно претходне вечери, када је особа која је позвала претила да ће убити сведока и породицу сведока, у случају било каквог сведочења против г. Г. И. датог на суду. Након тога, МЈТ је одустао од обављања разговора с овим сведоком, а уместо тога, затражио је од двоје истражитеља ЦЈКИ-ја да сведоче у вези са претходном изјавом коју им је овај сведок дао. Пошто је одбрана уложила приговор на предлог, саслушање је одложено до 8. марта 2002. године.
100. Током саслушања 8. марта 2002. године, МИС је прихватио предлог тужиоца да не обави разговор са сведоком, из безбедносних разлога, и да обави разговор са двоје истражитеља ЦЈКИ-ја. Одбрана је уложила приговор и поднела захтев да се МЈТ и МИС изузму из предмета, због својих незаконитих радњи и пристрасног приступа овом предмету.
101. Следећи документ у спису је запис о идентификацији оптуженог, г. Г. И. „уживо“, која је одржана 14. маја 2002, у судници у Окружном суду у Митровици. Нов МЈТ је постављен као тужилац, а МИС је био исти. Пре него што је дошло до идентификације, одбрана је поднела писани приговор против ње, који се такође налази у спису. Једино је г. А. М. успео да препозна г. Г. И. у групи особа, док његови родитељи, г. Н. М. и гђа М. М, нису никог препознали.
102. Дана 20. маја 2002. године, МЈТ је затражио од Суда да продужи притвор г. Г. И. за још месец дана; овај захтев је одобрен и притвор је продужен до 24. јуна 2002. Ипак, 24. маја 2002, нови МИС коме је додељен случај одлучио је „у договору са јавним тужиоцем [који] је сматрао да је оправдано да се оптужени ослободи после 5 месеци у притвору“ да укине притвор. Г. Г. И. је очигледно ослобођен истог дана.
103. Дана 1. јула 2002. године, у Београду, нови МИС је обавио разговор са жалиоцем, гђом Милицом Младеновић, као сведоком у овом случају. Између осталог, она је изјавила да није знала зашто би њен син био отет јер никоме није урадио ништа лоше и није се крио ни од кога. Она је додала да је г. Владимир Михајловић, који је отет заједно са својим сином, био полицајац. Исти судија је истог дана поново обавио разговор са г. Н. М, као сведоком. Између осталог, од њега је затражено да опише изглед троје отмичара. Он је такође навео да је описао тај догађај жалиочевом супругу убрзо након отмице, када га је потоњи посетио у селу.
104. Дана 2. јула 2002. године, такође у Београду, МИС је обавио разговор са додатним сведоцима, гђом О. Б, г. Д. Ј. и г. М. М. Ови разговори су очигледно обављени у вези са додатним оптужбама које су изнете против г. Г. И. у горепоменутом захтеву за проширење истраге од 18. децембра 2001. (видети § 59 изнад). Нико од сведока није

дао никакве информације којима би поткрепио наводе; они такође нису могли да додају ишта у вези са отмицом жалиочевог сина и других жртава 25. јуна 1999.

105. У спису који Комисија поседује не налазе се додатни документи.

106. Дана 23. децембра 2013. године, УНМИК је потврдио Комисији да евиденција ОЈТ-а у Митровици показује да је случај окончан 17. октобра 2002. године, док евиденција регистра ОС у Митровици (наследника Округног суда у Митровици) указују на то да се исто десило 28. октобра 2002. Као одговор на додатне упите Комисије, писар ОС-а у Митровици је потврдио да је, према њиховим подацима, предмет „суспендован“. Међутим, није достављена никаква писана одлука у том смислу.

107. Поред тога, у писму од 22. априла 2014. године, начелник Секретаријата Основног јавног тужилаштва у Митровици обавестио је Комисију да је УНМИК-ов међународни тужилац задужен за истрагу узео оригинални истражни спис у вези с овим случајем, а по његовом окончању, спис није заведен у архиви овог тужилаштва.

108. Због недостатка информација у вези са активностима које су поводом ове истраге предузели тужиоци и суд, Комисија је 29. априла 2014. затражила од СПГС-а да:

- потврди статус истраге бр ПП 203/01 (у Основном јавном тужилаштву у Митровици) и ХЕП 178/2001 (Основни суд у Митровици);
- у случају да је затворена/суспендована, обавести Комисију о томе ко је донео ту одлуку и достави њену копију;
- појасни када и како је та одлука, ако постоји, уручена жаличевој породици;
- појасни где се налази оригинални спис УНМИК-овог тужиоца.

109. Као одговор, 28. маја 2014. године, СПГС је изјавио да УНМИК нема никакве информације у вези са тим питањима.

D. Одговор ЕУЛЕКС-а

110. Као што је горе напоменуто (§ 3), дана 18. децембра 2009. године Комисија је затражила од ЕУЛЕКС-а да обезбеди додатне информације у вези са четрдесет и три жалбе уложене Комисији. У свом одговору од 23. марта 2011. године, службеници ЕУЛЕКС-а су објаснили да су претражили доступне изворе, укључујући списак предмета „пронађен јула 2009. у Архиви зграде [ОП-а] (УНМИК их није званично предао ЕУЛЕКС-у јер нису више „активни“ већ обустављени, завршени или затворени)“.

111. У истом одговору, ЕУЛЕКС је додао да потрага није била детаљна пошто доступни извори нису пружили информације по питању следећег:

- предметима, кривичним пријавама или информацијама које полиција УНМИК-а уопште није предала тужиоцима УНМИК-а или који никад нису ни доспели до тужилаца УНМИК-а;
- предмета које је обрађивала полиција УНМИК-а, који су затим предати локалној полицији или тужиоцима, али то није пријављено УНМИК-у нити тужиоцима ЕУЛЕКС-а;
- многим предметима које су обрађивали тужиоци УНМИК-а пре него што је УНМИК-ов ОП креирао централизован регистар предмета, 2003. године.

112. Ипак, претрага ЕУЛЕКС-ових списа довела је до информација о само два случаја наведена у захтеву Комисије од 18. децембра 2009. године. За преостали четрдесет и један случај, укључујући случај везан за нестанак жалиочевог сина и његових пријатеља, нису пронађени списи ни друге информације. ЕУЛЕКС није могао да потврди да ли су „полиција и/или тужиоци УНМИК-а уопште испитали“ случајеве за које нису пронађени списи.

III. ЖАЛБА

113. Жалилац се жали на УНМИК-ов наводни пропуст да ваљано истражи отмицу и нестанак њеног сина. У том погледу, Комисија сматра да се жалилац позива на кршење процедуралног проширења члана 2 Европске конвенције о људским правима (ЕКЉП).

114. Жалилац се такође жали на душевну бол и патњу, које су јој наводно проузроковане овом ситуацијом. У том погледу, Комисија сматра да се жалилац ослања на члан 3 ЕКЉП.

IV. ПРАВО

A. Наводно кршење процедуралне обавезе сходно члану 2 ЕКЉП

1. Опсег разматрања Комисије

115. При одлучивању о томе да ли сматра да је дошло до повреде члана 2 (процедуралног проширења) ЕКЉП, Комисија узима у обзир постојећу судску праксу, нарочито ону Европског суда за људска права. Међутим, Комисија је такође свесна чињенице да се жалбе упућене њој значајно разликују од оних које су поднете Суду. Као прво, тужена страна није држава, већ привремена међународна територијална управа овлашћена да обавља привремене дужности на Косову. За УНМИК се не везују никакве сумње у погледу материјалних обавеза сходно члану 2 ЕКЉП. Друго, док су они који су осумњичени за наводна убиства и/или отмице недржавни актери у ограниченом броју предмета пред Европским судом, такви су сви осумњичени у предметима пред Комисијом, углавном, али не искључиво, повезани са сукобом. Комисија мора узети у обзир ове факторе при процени процедуралних позитивних обавеза међудржавне организације у погледу поступака учињених од стране трећих страна на територији над којом има привремену законодавну, извршну и судску контролу.

116. Пре него што започне разматрање меритума жалбе, Комисија би желела да разјасни домен свог разматрања.

117. Комисија напомиње да је, након усвајања Уредбе УНМИК-а бр. 1999/1 25. јула 1999. године, УНМИК преузео обавезу поштовања међународно признатих стандарда у погледу људских права при обављању својих функција. Ово прихватање обавеза детаљно је описано у Уредби УНМИК-а бр. 1999/24 од 12. децембра 1999. године, према којој је УНМИК прихватио обавезе сходно следећим инструментима који се

тичу људских права: Универзалној декларацији о људским правима, Европској конвенцији о људским правима и њеним протоколима, Међународном споразуму о грађанским и политичким правима (МСГПП), Међународном споразуму о економским, социјалним и културним правима, Међународној конвенцији о уклањању свих видова расне дискриминације, Конвенцији о уклањању свих видова дискриминације жена, Конвенцији против мучења и осталог окрутног, нечовечног и понижавајућег поступања или кажњавања и Конвенцији о правима детета.

118. Комисија такође напомиње да, према члану 1.2 УНМИК-ове Уредбе бр. 2006/12 од 23. марта 2006. године о оснивању Саветодавне комисије за људска права, Комисија „треба да проучи жалбе уложене од стране било које особе или групе особа које тврде да су жртве кршења (својих) људских права од стране УНМИК-а“. Из тога следи да једино поступци или пропусти који се могу приписати УНМИК-у леже у оквиру надлежности Комисије *ratione personae*. У том погледу, треба напоменути, као што је горе наведено, да од 9. децембра 2008. године, УНМИК више није спроводио извршну власт над косовским судским системом и системом за спровођење закона. УНМИК стога не сноси одговорност за било какво кршење људских права наводно почињено од стране тих тела. У погледу тога што се жалилац жали на поступке који су се догодили након овог датума, они леже ван надлежности Комисије *ratione personae*.
119. Такође, Комисија наглашава да, што се тиче њене надлежности *ratione materiae*, из члана 1.2 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12 следи да она може испитати само жалбе које се односе на наводно кршење људских права. То значи да она може да разматра само поступке или пропусти који су предмет жалбе због тога што нису у складу са међународним инструментима људских права наведеним горе у тексту (видети § 117). У конкретним случајевима убистава и нестанака под околностима опасним по живот, није улога Комисије да замени надлежне органе у истрази случаја. Њен задатак је ограничен на разматрање ефикасности кривичне истраге таквих убистава и нестанака, у светлу процедуралних обавеза које проистичу из члана 2 ЕКЉП.
120. Комисија даље напомиње да, сходно члану 2 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12, она има правну надлежност једино над „жалбама које се односе на наводна кршења људских права до којих је дошло 23. априла 2005. или касније или су произашла из чињеница насталих пре овог датума, при чему су ове чињенице проузроковале континуирано кршење људских права“. Следи да догађаји који су се одиграли пре 23. априла 2005. године генерално леже ван надлежности Комисије *ratione temporis*. Међутим, у мери у којој такви догађаји проузрокују континуирану ситуацију, Комисија има надлежност да разматра жалбе које се односе на ту ситуацију (видети предмет Европског суда за људска права (ЕСЉП), Велико веће [ВВ], *Варнава и остали против Турске*, бр. 16064/90 и остали, пресуда од 18. септембра 2009, §§ 147-149; ЕСЉП, *Кипар против Турске* [ВВ], бр. 25781/94, пресуда од 10. маја 2001, § 136, ЕКЉП 2001-IV).

2. Поднесци страна

121. Жалилац се жали, у суштини, на повреду права које се односе на изостанак адекватне кривичне истраге у вези са отмицом и нестанком њеног сина. Жалилац такође наводи да није била обавештена о томе да ли је истрага уопште спроведена и какав је био њен исход.

122. У својим примедбама на меритум жалбе сходно члану 2, СПГС прихвата да је до нестанка г. Владана Младеновића дошло под околностима опасним по живот. Он напомиње да је „убрзо након распоређивања УНМИК-а јуна 1999. године, безбедносна ситуација на Косову после сукоба остала напетa. КФОР је још увек био у припремама за одржавање јавне безбедности и реда и мира и догодио се одређени број озбиљних кривичних инцидената чије су мете били косовски Срби, укључујући отмице и убиства“.
123. СПГС прихвата одговорност УНМИК-а да спроведе истрагу случаја г. Владана Младеновића сходно процедуралном аспекту члана 2 ЕКЈП. Према речима СПГС-а, „главна сврха такве истраге је обезбеђивање ефикасне примене домаћих закона којима се штити право на живот, како је дефинисано Уредбом УНМИК-а бр. 1999/1 од 25. јула 1999. о овлашћењима привремене управе на Косову и касније измењеном и допуњеном Уредбом УНМИК-а бр. 1999/24 од 12. децембра 1999. о закону који се примењује на Косову“.
124. СПГС сматра да је таква обавеза двострука, укључујући „обавезу да се истрагом утврди судбина и/или локација нестале особе“ и „обавезу спровођења истраге којом ће моћи да се утврди да ли је смрт проузрокована незаконито, а која ће, такође, довести до идентификације и кажњавања лица одговорних за нестанак и/или смрт несталог лица“.
125. СПГС даље примењује да се, при одлучивању о пријавама сходно процедуралном делу члана 2 мора обратити пажња на то да се на УНМИК не ставља немогућ или несразмеран терет. У том погледу, СПГС подсећа на пресуду од 15. фебруара 2011. године коју је донео Европски суд за људска права по предмету *Палић против Босне и Херцеговине*, у којој је, у ставу 70, наведено следеће:
- „Суд узима у обзир комплексну ситуацију у Босни и Херцеговини, нарочито у првих десет година након рата. У таквој послератној ситуацији, оно што представља немогућ и/или несразмеран терет мора да се мери врло конкретним чињеницама и контекстом. С тим у вези, Суд напомиње да је више од 100.000 људи убијено, скоро 30.000 људи је нестало, а више од два милиона људи је расељено током рата у Босни и Херцеговини. Избор је неизбежно морао да се направи у смислу послератних приоритета и ресурса“.
126. Са становишта СПГС-а, у периоду након сукоба на Косову, УНМИК се суочио са ситуацијом сличном оној у Босни. Многи људи за које се није знало где се налазе отети су, убијени и сахрањени у необележеним гробовима на територији Косова или ван ње, што је умногоме отежало проналажење и повратак њихових посмртних остатака.
127. Јуна 2002. године, УНМИК је формирао КНЛСМ који је у оквиру свог мандата требало да утврди судбину несталих лица; међутим, он се суочио са многим изазовима на почетку свог рада због претходно урађеног, углавном од стране актера независних од УНМИК-а. Конкретно, СПГС наводи да је сакупљање доказа о ратним злочинима почело са доласком НАТО-а 1999. године, са независним тимовима из неколико земаља који су функционисали под слабом координацијом МКТЈ-а. Недостатак стандардних радних процедура или централизације довео је до проблема

са доказима прикупљеним у овој фази. Године 2000, МКТЈ је спровео велику, централизовану, форензичку операцију у ораховачкој мртвачници, где је применио стандардне радне процедуре за све форензичке тимове осим британског, који је функционисао независно у Приштини. СПГС наводи да су, у покушају да покаже да су злочини били систематски и широко распрострањени, тимови МКТЈ извршили обдукције на што је више тела могуће, вршећи идентификацију у малој мери или је уопште нису вршили; штавише, неидентификована тела која су ексхумирана 1999. године поново су сахрањена на локацијама које још увек нису познате КНЛСМ-у. Након што је МКТЈ окончао своје ангажовање 2000. године, ЈНЛ полиције УНМИК-а наставио је истраге несталих лица у мањем обиму, „*ex-officio*“, без икакве шире стратегије у погледу оптужнице“. Услед тога, прикупљен је велики број неструктурисаних информација.

128. СПГС тврди да је проналажење и идентификовање несталих лица у горе описаном контексту веома тежак и дуготрајан задатак. Он даље тврди да број несталих лица чије је остатке пронашао и идентификовао КНЛСМ „сведочи о његовом напорном раду између 2002. и 2008. године“ и да се „у гробницама и даље проналазе тела и у току су идентификације и повраћаји посмртних остатака члановима породица, често на основу информација садржаних у списима УНМИК-а/КНЛСМ-а“. СПГС даље напомиње да је стога „очигледно да је поступак оснивања система који ће моћи ефикасно да решава нестанке и друга озбиљна кршења међународног хуманитарног права разумљиво постепено“ на Косову, што се огледа у горенаведеном предмету *Палић*. СПГС даље напомиње да се овај процес „ослањао на велики број актера, а не само на УНМИК, на пример на Међународну комисију за нестала лица, Међународни комитет Црвеног крста и домаће организације за нестала лица“.

129. СПГС даље тврди да су за спровођење ефикасних истрага од суштинске важности „професионалне, добро обучене полицијске снаге са довољно средстава“ и да „такве снаге нису постојале на Косову 1999. године и морале су бити основане испочетка и постепено развијане“. У полицијском вакууму након завршетка сукоба, УНМИК је морао да изгради нову Косовску полицијску службу, што представља један дуготрајан и изазован задатак који, према наводу СПГС-а, још увек траје. СПГС такође наводи да се полиција УНМИК-а суочила са бројним изазовима током вршења функција спровођења закона, које му је постепено преносио КФОР у периоду 1999-2000. године. У том погледу, он упућује на Годишњи извештај полиције УНМИК-а за 2000. годину, у коме се даје следећи опис ситуације:

„полиција УНМИК-а је морала да ради у послератном окружењу у ком је затекла беживотна тела и опљачкане и спаљене куће. Етничко насиље је избијало у виду илегалних исељавања, принудних одузимања имовине, спаљивања кућа и физичког насиља над заједницама широм Косова. Бес и тензија су били јако изражени међу свим етничким групама, а појачавали су их извештаји о несталим и умрлим особама. За полицију УНМИК-а је постао императив да успостави ред и да брзо изгради оквир за упис и истрагу злочина.

Све ово је морало да се уради уз ограничене физичке и људске ресурсе. Пошто је ово била прва извршна мисија у историји УН-а, било је неопходно да се на терену разраде концепт, планирање и спровођење. Због двадесет различитих националности које су учествовале на почетку, полицијским руководиоцима је

представљало изазован задатак да установе уобичајену праксу за постизање оптималних резултата у једном високо ризичном окружењу“.

130. СПГС наводи да су припадници међународне полиције УНМИК-а који су радили на предметима несталих лица морали да се прилагоде спровођењу истрага на страниј територији и у страниј земљи, са ограниченом подршком Косовске полиције која је још увек била у развоју. Он даље наводи да су ови истражитељи често наилазили на ситуације где појединци који су поседовали релевантне информације о локацији и судбини несталих лица нису желели да открију такве информације. Према наводу СПГС-а, све ове препреке спречавале су полицију УНМИК-а да спроведе истраге сходно стандардима који се могу очекивати од држава са успостављеним институцијама које не наилазе на велики број предмета овакве природе, повезаним са ситуацијама након сукоба.
131. Што се тиче дела истрага чији је циљ утврђивање судбине г. Владана Младеновића, СПГС сматра да је полиција УНМИК-а отворила предмет по том питању током 1999. године (судећи по броју предмета 1999-000051, видети § 58 горе у тексту). Међутим, СПГС напомиње да је полиција УНМИК-а покушала да ступи у контакт са члановима његове породице како би добила анте-мортем податке и додатне информације везане за његову могућу локацију, али није успела да то учини јер су се његови сродници преселили у ужу Србију. Према наводима СПГС-а, полиција је такође покушала да добије информације од потенцијалних сведока, али добијене информације нису могле да расветле могућу локацију г. Владана Младеновића.
132. У погледу истраге усмерене ка идентификацији починилаца и њиховом извођењу пред лице правде, СПГС даље тврди да је полиција УНМИК-а спровела истрагу. Конкретно, сведочења су прикупљена од сродника осталих лица отетих са г. Владаном Младеновићем, осумњичени је идентификован, 22. новембра 2001. године је покренут „судски поступак“ против њега, током којег су сродници отетих лица сведочили. Међутим, сведочења „која су дали су се значајно разликовала од сигурних тврдњи и описа које су дали полицији“ тако да је „било превише сумње у тачну идентификацију“ осумњиченог. Према наводима СПГС-а, осумњичени је пуштен из притвора услед ових недостатака. Случај је након тога затворен јер су „исцрпени сви правци истраге“.
133. СПГС закључује да је „... очигледно да је полиција УНМИК-а покренула и спровела истрагу везану за проналажење г. Владана Младеновића“. Међутим, „како је УНМИК напоменуо у другим предметима који се тичу несталих лица, [...] долази до неминовног одуговлачења полицијских истрага услед недостатка доказа уколико сведоци не иступе или се не открију никакви материјални докази“.
134. Према мишљењу СПГС-а, у овом случају, полиција УНМИК-а „предузела је истражне кораке у складу са процедуралним захтевима члана 2 ЕКЉП, у циљу извођења починилаца пред лице правде“. Стога, према мишљењу СПГС-а, није било кршења члана 2 ЕКЉП.
135. СПГС је такође обавестио Комисију да би могао доставити додатне коментаре о овом предмету, „јер постоји могућност да има додатних и убедљивих информација“, ван докумената достављених Комисији. Заиста, као што је већ поменуто (видети §§ 13 -

15), СПГС је обезбедио додатне коментаре, на основу додатних истражних докумената које је Комисија примила од Основног суда у Митровици.

136. У тим коментарима, СПГС је поновио своје претходне коментаре на меритум. Он је додао да додатни документи даље доказују да је полиција УНМИК-а спровела све разумне истражне кораке у циљу обезбеђивања доказа у вези са инцидентом, укључујући сведочење сведока, при чему је деловала брзо и експедитивно. Према наводима СПГС-а, потенцијални сведоци су идентификовани и њихови искази су прибављени; у августу 2001. године, полиција УНМИК-а је уз помоћ српских органа предузела додатне покушаје да пронађе сведока који се преселио у Србију; у новембру 2001. године, могући починилац је идентификован и приведен на основу судског налога.
137. СПГС наставља да је притвор осумњиченог прекинут 24. маја 2002. године од стране истражног судије, који је узео у обзир „чињенично стање утврђено током истраге [...] након 5 месеци у притвору“; истрага је прекинута неко време после тога. СПГС је поновио да се то у великој мери догодило због горенаведених озбиљних неслагања у сведочењу сведока пред полицијом и током судског поступка, што је довело до неуклоњивих сумњи у погледу идентификације оптуженог.
138. Дакле, СПГС остаје при свом ставу да су истрагом коју су спровели органи УНМИК-а испуњени процедурални услови из члана 2 ЕКЉП.
139. Коначно, у свом последњем допису Комисији од 28. маја 2014. године, у вези са питањима Комисије везаним за статус истраге и локацију оригиналног истражног списка (погледајте § изнад), СПГС је изјавио да је „након што је УНМИК пренео све полицијске списе ЕУЛЕКС-у, он престао да буде одговоран за полицијску евиденцију на Косову и није могао, у принципу, да задржи копије поверљивих и текућих полицијских истражних списка“. СПГС је даље поновио да „пропуст предавања потпуног истражног досијеа ХРАП-у не може довести до тога да ХРАП донесе необориву претпоставку да УНМИК није спровео прописну истрагу или да УНМИК није предао списе ЕУЛЕКС-у у потпуности и прецизно“.
140. Иако је у свом последњем поднеску УНМИК задржао право да да додатне коментаре о овом случају „у свакој даљој фази, ако му постану доступни додатни релевантни списи“ такви коментари до сада нису примљени.

3. Процена Комисије

141. Комисија сматра да се жалилац позива на повреду процедуралне обавезе која проистиче из права на живот, загарантованог чланом 2 Европске конвенције о људским правима (ЕКЉП) јер полиција УНМИК-а није спровела ефикасну истрагу у вези са отмицом и нестанком г. Владана Младеновића.

а) Подношење релевантних списка

142. На захтев Комисије, СПГС је 16. августа 2013. године доставио примерке докумената везаних за ову истрагу, које је УНМИК успео да добије. Као што је горе наведено (видети § 135), СПГС је такође напоменуо да можда постоји још информација у вези

са овим предметом, које се не налазе у достављеним документима. Дана 23. децембра 2013. године, УНМИК је потврдио Комисији да више нису пронађени никакви списи па се тако достављање може сматрати завршеним (видети § 11 горе у тексту). Међутим, Комисија је успела да добије додатне документе од Основног суда у Митровици (видети §§ 13 - 15 изнад).

143. Комисија напомиње да је у члану 15 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12 наведено да Комисија може затражити од УНМИК-а да достави било који документ и да је СПГС обавезан да сарађује са Комисијом и пружи неопходну помоћ, што посебно укључује достављање докумената и информација релевантних за жалбу. У том погледу, Комисија се позива на судску праксу Европског суда за људска права да треба да се извуку закључци на основу понашања тужене стране током поступка, укључујући њен пропуст „да им на руке достави информације без одговарајућег објашњења“ (видети предмет ЕСЈП *Челикбилек против Турске*, бр. 27693/95, пресуда од 31. маја 2005, § 56).
144. Комисија такође напомиње да је правилно вођење истражних списа који се тичу злочина попут убистава и нестанака, од отварања истраге до њеног завршетка, укључујући прописно бележење евентуално предатих списа, од кључног значаја за наставак таквих истрага и пропуст да се то обави могао би, сам по себи, да покрене питања из члана 2. У том погледу, Комисија напомиње да би прописно предавање кривичних списа требало да обухвата барем попис и обрасце о пријему свих предатих списа, чак и за потребе одржавања ланца чувања тог материјала, што представља основни принцип кривичних истрага.
145. Што се тиче приступа истражним списима за које је сада задужен ЕУЛЕКС, Комисија напомиње, као што се види из коментара СПГС-а, да није извршено архивирање УНМИК-ових истражних списа, делимично или у потпуности, пре него што су они предати ЕУЛЕКС-у, и да су ЕУЛЕКС и УНМИК потписали више накнадних споразума (видети § 35 изнад) који омогућавају УНМИК-у да испуни захтеве везане за архивирање документације. У Споразуму од 12. децембра 2008. године, закљученом између УНМИК-а и ЕУЛЕКС-а, *О преносу полицијских списа, архиве и других повезаних докумената и материјала*, у члановима 7.6 и 8.6 који се тичу преноса кривичних предмета, предметних списа и предмета и предметних списа везаних за ратне злочине, тим редоследом, наводи се да „на захтев УНМИК-а, ЕУЛЕКС 'даје дозволу за приступ' горепомнутим списима 'са циљем да се УНМИК-у омогући да испуни захтеве везане за архивирање *целокупне документације и материјала* [наглашено] садржаних у тим списима, који се односе на истраге које је спровела полиција УНМИК-а. Стране ће утврдити модалитете таквог приступа ... узимајући у обзир оперативне захтеве који се тичу сваког од њих“. Исте клаузуле се налазе и у потписаним споразумима који се односе на предају судских и тужилачких списа.
146. Пошто СПГС не објашњава који делови ових списа можда недостају и зашто, Комисија сматра да УНМИК није у позицији да провери потпуност тадашњих списа полиције УНМИК-а које му је предао ЕУЛЕКС, тренутно задужен за њихово чување. Комисија посебно напомиње да јој није достављен попис списа након што су исти предати ЕУЛЕКС-у. Комисија сматра прикладним да изведе закључке из ове ситуације.

147. Комисија нема разлога да сумња да је УНМИК уложио све напоре како би обезбедио релевантне истражне списе. Изводећи закључке из чињенице да горепоменути споразуми дају право УНМИК-у да има потпун приступ свим истражним списима који су се претходно налазили код полиције УНМИК-а, тужилаца и судија, Комисија претпоставља да је извршен одабир документа који су јој достављени како би се показала, у највећој могућој мери, ефикасност истраге о којој је овде реч.
148. У том погледу, Комисија такође подсећа на изјаву СПГС-а везану за немогућност УНМИК-а да пронађе оригинални истражни спис тужиоца или да укаже на то где се он налази. Комисија такође напомиње мишљење СПГС-а да, пошто су сви полицијски списи били предати ЕУЛЕКС-у и УНМИК више није био задужен за њихово чување, он више није могао да задржи копије поверљивих и текућих полицијских истражних списа (видети § 139 изнад).
149. У том погледу, Комисија прво напомиње да је УНМИК, у случају да је заиста обављена прописна предаја списа, требало да буде у позицији да релативно лако пронађе овај спис и да из њега бар узме копије релевантних докумената како би их Комисија размотрила. Друго, према мишљењу Комисије, требало је да СПГС назначи Комисији које су правне одредбе спречиле УНМИК да задржи копије истражних докумената која су саставили чланови особља УН-а, под надлежношћу која им је додељена од стране Савета безбедности УН-а. Поред тога, супротно од горенаведене тврдње СПГС-а, у одређеном броју случајева, УНМИК је Комисији доставио истражни материјал који је преузет из архива седишта УН-а у Њујорку (видети нпр. ХРАП, *Б. Л.* бр. 88/09, мишљење од 21. новембра 2013, §§ 14-15, 39).
150. Стога, пошто Комисија није у позицији да сама провери целокупност истражних списа које добије, она ће проценити меритум жалбе на основу докумената који су јој доступни (у том смислу, видети предмет *Чекојев против Русије*, бр. 39358/05, пресуда ЕСЉП од 15. марта 2011, § 146).

b) Општа начела која се тичу обавезе спровођења ефикасне истраге сходно члану 2

151. Комисија напомиње да је позитивна обавеза истраживања нестанака широко прихваћена у међународном праву људских права, макар од случаја Интерамеричког суда за људска права *Веласкез-Родригез* (видети случај *Веласкез-Родригез против Хондураса*, пресуда Интерамеричког суда за људска права (ИАСЉП) од 29. јула 1988, серија Ц бр. 4). КЉП такође наводи да позитивна обавеза проистиче из члана 6 (право на живот), члана 7 (забрана окрутног и нечовечног поступања) и члана 9 (право на слободу и безбедност особе), тумачено заједно са чланом 2(3) (право на ефикасан правни лек) МСГПП (видети КЉП, Општи коментар бр. 6, 30. април 1982, § 4; КЉП, Општи коментар бр. 31, 26. мај 2004, §§ 8 и 18, СГПП/Ц/21/Рев.1/Дод. 13); видети такође, између осталог, КЉП, *Мухамед Ел Авани против Либијске Арапске Демахирије*, саопштење бр. 1295/2004, разматрања од 11. јула 2007, СГПП/Ц/90/Д/1295/2004). Обавеза истраживања нестанака и убистава такође је утврђена у Декларацији УН-а о заштити свих особа од принудног нестанка (А/Res/47/133, 18. децембар 1992.) и додатно је разрађена у смерницама УН-а као што су Приручник УН-а о ефикасној превенцији и истрази ванправних арбитражних и преких егзекуција (1991) и „Смернице о спровођењу истрага Уједињених нација у

вези са наводним масакрима“ (1995). Важност обавезе је потврђена усвајањем Међународне конвенције за заштиту свих особа од принудног нестанка 2006. године, која је ступила на снагу 23. децембра 2010. године.

152. Да би се бавила тврдњама жалиоца, Комисија се посебно осврће на добро утврђену судску праксу Европског суда за људска права о процедуралним обавезама сходно члану 2 ЕКЉП. Суд је сматрао да „Обавеза заштите права на живот сходно члану 2 Конвенције, тумачена заједно са општом дужношћу државе сходно члану 1 Конвенције „да осигура свакоме унутар [своје] надлежности права и слободе дефинисане у Конвенцији“, имплицитно захтева постојање неког облика ефикасне званичне истраге када су појединци убијени (видети, *mutatis mutandis*, ЕСЉП, *Мекен и остали против Уједињеног Краљевства*, пресуда од 27. септембра 1995, § 161, Серија А бр. 324; и ЕСЉП, *Каја против Турске*, пресуда од 19. фебруара 1998, § 105, *Извештаји о пресудама и одлукама* 1998-I; видети такође ЕСЉП, *Јасинкис против Летоније*, бр. 45744/08, пресуда од 21. децембра 2010, § 71). Обавеза спровођења такве истраге проистиче у свим случајевима убистава и осталих сумњивих смртних случајева, без обзира на то да ли су починиоци приватна лица или државни агенти, или су непознати (видети ЕСЉП, *Коледи против Бугарске*, бр. 1108/02, пресуда од 5. новембра 2009, § 191).
153. Европски суд је такође навео да процедурална обавеза пружања неког облика ефикасне званичне истраге такође постоји када је појединац нестао под околностима опасним по живот и није ограничена на случајеве када је очигледно да је нестанак проузрокован од стране државног агента (видети ЕСЉП [ВВ], предмет *Варнава и остали против Турске*, наведен у § 120 изнад у тексту, при § 136).
154. Надлежни органи морају сами предузети радње када им се скрене пажња на одређени предмет и не смеју препустити подношење формалне жалбе или одговорност за спровођење било каквих истражних поступака иницијативи блиских сродника (видети ЕСЉП, *Ахмет Озкан и остали против Турске*, бр. 21689/93, пресуда од 6. априла 2004, § 310; видети такође ЕСЉП, *Исајева против Русије*, бр. 57950/00, пресуда од 24. фебруара 2005, § 210).
155. Успостављајући стандарде ефикасне истраге, Суд је навео да „истрага, поред независности, приступачности за породицу жртве, спровођења разумном брзином и експедитивношћу, пружања довољног елемента јавне критике истраге и њених резултата, такође мора бити ефикасна у смислу да може довести до утврђивања тога да ли је смрт изазвана незаконитим путем и, ако је то случај, до идентификације и кажњавања одговорних лица (видети ЕСЉП [ВВ], *Варнава и остали против Турске*, наведен изнад у § 120; при at § 191; видети такође ЕСЉП, *Палић против Босне и Херцеговине*, бр. 4704/04, пресуда од 15. фебруара 2011, § 63). То није обавеза пружања резултата, већ употребе средстава. Надлежни органи морају предузети све могуће разумне кораке да би обезбедили доказе који се тичу инцидента, укључујући, између осталог, сведочења очевидаца, форензичке доказе и, када је то применљиво, аутопсију која пружа потпун и тачан запис о повреди и објективну анализу клиничких налаза, укључујући узрок смрти. Сваки недостатак у истрази који спречава да се њоме установи узрок смрти или одговорна особа или особе ствара ризик да таква истрага неће испунити овај стандард (видети ЕСЉП, *Ахмет Озкан и остали против Турске*, наведен горе у тексту, § 312; и *Исајева против Русије*, наведен горе у тексту, § 212).

156. Конкретно, закључак истражитеља мора да се заснива на подробној, објективној и непристрасној анализи свих релевантних елемената. Пропуст праћења очигледног следа истраге нарушава, у одлучујућој мери, могућност да се њоме утврде околности случаја и идентитет одговорних лица (видети ЕСЈП, *Колеви против Бугарске*, наведен изнад у § 152, при § 201). Међутим, природа и степен разматрања којима се испуњава минимални праг ефикасности истраге зависи од околности конкретног случаја. Они се морају проценити на основу релевантних чињеница и у погледу практичних реалних околности истражних радњи (видети ЕСЈП, *Велсеа и Мазачев против Румуније*, бр. 64301/01, пресуда од 1. децембра 2009, § 105).
157. У том контексту се подразумевају услов ажурности и разумна експедитивност. Чак и у ситуацијама када можда постоје препреке или потешкоће које спречавају напредак истраге, брза реакција надлежних органа је од кључног значаја за одржавање поверења јавности у њих у погледу поштовања владавине права и спречавања тајних завера и толерисања незаконитих радњи (видети случај *Пол и Одри Едвардс против Уједињеног Краљевства*, предмет бр. 46477/99, пресуда ЕСЈП од 14. марта 2002, § 72, ЕКЈП 2002 II). Поред тога, према мишљењу Суда, обавеза државе сходно члану 2 Конвенције није испуњена ако заштита коју обезбеђује домаћи закон постоји само у теорији: изнад свега, она такође мора ефикасно да функционише и у пракси, а то захтева брзо испитивање предмета без непотребних одлагања (видети ЕСЈП [ВВ], *Шилих против Словеније*, бр. 71463/01, пресуда од 9. априла 2009, § 195; ЕСЈП, *Бирзиковски против Пољске*, бр 11562/05, пресуда од 27. јуна 2006, §§ 86 и 94-118).
158. Чак и у погледу особа које су нестале и касније пронађене мртве, што није случај у овом предмету, Суд је навео да се поступцима ексхумације и идентификације посмртних остатака не исцрпљује обавеза сходно члану 2 ЕКЈП. Суд сматра да „процедурална обавеза која проистиче из нестанка генерално не престаје све док су локација и судбина особе неизвесни, те је она стога континуираног карактера“ (случај ЕСЈП *Палић против Босне и Херцеговине*, наведен у § 155 изнад, при §46; у истом смислу, случај ЕСЈП [ВВ], *Варнава и остали против Турске*, наведен изнад у § 120, при § 148, *Аслаканова и остали против Русије*, бр. 2944/06 и остали, пресуда од 18. децембра 2012, § 122). Међутим, Суд такође наглашава да ова процедурална обавеза „не престаје да постоји чак ни након проналажења тела... Тиме се расветљава само један аспект судбине несталог лица и, генерално, остаје обавеза да се објасни нестанак и смрт, као и да се идентификује и кривично гони сваки починитељ незаконитих дела који има везе са тим нестанком и смрћу“ (случај *Палић против Босне и Херцеговине*, предмет ЕСЈП наведен изнад, у § 46; у истом смислу ЕСЈП [ВВ], предмет *Варнава и остали против Турске*, наведен изнад, у § 145). Иако проналажење и накнадна идентификација посмртних остатака жртве сами по себи могу представљати значајан успех, процедурална обавеза сходно члану 2 и даље постоји (видети случај *Палић против Босне и Херцеговине*, предмет ЕСЈП наведен изнад, § 64).
159. Што се тиче захтева за јавни надзор, Суд је даље навео да мора постојати довољан елемент јавног надзора над истрагом или њеним исходима да би се осигурала одговорност у пракси, као и у теорији. Потребан степен јавног надзора може се знатно разликовати од случаја до случаја. Међутим, у свим случајевима, најближи сродник жртве мора бити укључен у поступак у оној мери која је неопходна за заштиту

његових или њених легитимних интереса (видети случај ЕСЈП, *Ахмет Озкан и остали*, наведен у § 154 изнад, при §§ 311-314; ЕСЈП, *Исајева против Русије*, наведен у § 154 изнад, при §§ 211-214 и случајеве наведене у њему; ЕСЈП [ВВ], *Ал-Скеини и остали против Уједињеног Краљевства*, пресуда од 7. јула 2011, бр. 55721/07, § 167, ЕКЈП 2011.).

160. Суд је такође истакао огроман значај који ефикасна истрага има у утврђивању истине о ономе што се догодило, не само због породица жртава, већ и због жртава сличних злочина, као и опште јавности, која има право да сазна шта се догодило (ЕСЈП [ВВ], *Ал-Масри против Бивше југословенске републике Македоније*, бр. 39630/09, пресуда од 13. децембра 2012, § 191). Уједињене нације су, такође, уверене у значај права на истину. Према речима Генералног секретара УН-а, „право на истину подразумева свест о потпуној и комплетној истини о догађајима који су се одиграли, карактеристичним околностима везаних за њих и о учесницима у њима. У случају несталих лица... то подразумева и право на откривање судбине и локације жртве“ (видети Извештај Генералног секретара УН-а, *Нестала лица*, документ УН-а А/67/267, 8. август 2012, § 5; видети такође Савет за људска права УН-а, Резолуције 9/11 и 12/12: *Право на истину*, 24. септембар 2008 и 12. октобар 2009; видети такође Извештај Специјалног известиоца о унапређењу и заштити људских права и основних слобода током борбе против тероризма, Бен Емерсон, *Оквирни принципи за обезбеђивање одговорности јавних функционера за тешка и систематска кршења људских права почињена у контексту државних анти-терористичких иницијатива*; документ УН-а А/НRC/22/52, 1. март 2013).

с) *Применљивост члана 2 на контекст Косова*

161. Комисија је свесна чињенице да је до отмице и нестанка г. Владана Младеновића и његових пријатеља дошло убрзо након распоређивања УНМИК-а на Косову, непосредно након оружаног сукоба, када су били распрострањени криминал, насиље и мањак безбедности.

162. Са своје стране, СПГС не оспорава да је УНМИК имао обавезу да истражи овај предмет сходно члану 2 ЕКЈП. Међутим, према наводима СПГС-а, јединствене околности које се односе на косовски контекст и распоређивање УНМИК-а у првој фази његове мисије треба да буду узете у разматрање при процени питања да ли је ова истрага у сагласности са чланом 2 ЕКЈП. У суштини, СПГС тврди да на УНМИК није могуће применити исте стандарде који се примењују на државу у уобичајеној ситуацији.

163. Комисија сматра да ово покреће два главна питања: прво питање је да ли стандарди члана 2 настављају да се примењују у ситуацији када постоји сукоб или опште насиље, а друго је да ли треба сматрати да се такви стандарди у потпуности примењују на УНМИК.

164. Што се тиче применљивости члана 2 на УНМИК, Комисија подсећа да је, након усвајања Уредбе УНМИК-а бр. 1999/1 25. јула 1999. године, УНМИК преузео обавезу поштовања међународно признатих стандарда у погледу људских права при обављању својих функција. Ово прихватање обавеза детаљно је описано у Уредби УНМИК-а бр. 1999/24 од 12. децембра 1999. године, према којој је УНМИК

прихватио обавезе сходно одређеним инструментима који се тичу људских права, укључујући ЕКЉП. С тим у вези, Комисија је већ закључила да је тачно да се привремени карактер УНМИК-а и тешкоће с њим у вези морају прописно узети у обзир у погледу бројних ситуација, али ни у ком случају се ови елементи не смеју схватити као изговор за смањење стандарда у поштовању људских права, који су прописно уграђени у мандат УНМИК-а (видети случај ХРАП, *Милогорић и остали*, бр. 38/08 и остали, мишљење од 24. марта 2011, § 44; случај *Бериша и остали*, бр. 27/08 и остали, мишљење од 23. фебруара 2011, § 25; случај *Лалић и остали*, бр. 09/08 и остали, мишљење од 9. јуна 2012, § 22).

165. У погледу применљивости члана 2 на ситуације у којима постоји сукоб или опште насиље, Комисија подсећа да је Европски суд за људска права утврдио применљивост члана 2 на постконфликтне ситуације, укључујући оне у земљама бивше Југославије (видети, између осталих примера, случај ЕСЉП, *Палић против Босне и Херцеговине*, наведен изнад у § 155 и случај ЕСЉП, *Јуларић против Хрватске*, бр. 20106/06, пресуда од 20. јануара 2011.). Суд даље наводи да процедурална обавеза сходно члану 2 наставља да се примењује на „различите безбедносне околности, укључујући оне у контексту оружаног сукоба“ (видети ЕСЉП [Велико веће], *Ал-Скени и остали против Уједињеног Краљевства*, наведен изнад у § 61, при § 164; видети такође случај *Гулеч против Турске*, пресуда ЕСЉП од 27. јула 1998, § 81, Извештаји 1998-IV; случај *Ерги против Турске*, пресуда ЕСЉП од 28. јула 1998, §§ 79 и 82, Извештаји 1998-IV; случај *Ахмет Озкан и остали против Турске*, наведен изнад у § 159, при §§ 85-90, 309-320 и 326-330; случај *Исајева против Русије*, наведен изнад у § 154, при §§ 180 и 210; случај *Канлибаши против Турске*, бр. 32444/96, пресуда ЕСЉП од 8. децембра 2005, §§ 39-51).
166. Суд је признао да „када до смрти [и нестанака] које треба истражити према члану 2 дође под околностима општег насиља, оружаног сукоба или побуне, истражитељи могу наићи на препреке и [...] конкретна ограничења могу захтевати употребу мање ефикасних мера истраге или могу довести до одлагања истраге“ (видети случај ЕСЉП [ВВ], *Ал-Скени и остали против Уједињеног Краљевства*, наведен изнад, § 164; ЕСЉП, *Базоркина против Русије*, бр. 69481/01, пресуда од 27. јула 2006, § 121). Суд је ипак закључио да „обавеза према члану 2 која се тиче заштите живота подразумева да, чак и у тешким безбедносним условима, морају бити предузети сви разумни кораци како би се обезбедила ефикасна, независна истрага у вези са наводним кршењима права на живот (видети, између осталих примера, ЕСЉП, случај *Каја против Турске*, наведен у § 152 изнад, при §§ 86-92; ЕСЉП, случај *Ерги против Турске*, наведен изнад, §§ 82-85; ЕСЉП [ВВ], *Танрикулу против Турске*, бр. 23763/94, пресуда од 8. јула 1999, §§ 101-110, ЕКЉП 1999-IV; ЕСЉП, *Кашијев и Акајева против Русије*, бр. 57942/00 и 57945/00, пресуда од 24. фебруара 2005, §§ 156-166; ЕСЉП, *Исајева против Русије*, наведен изнад у §§ 215-224; ЕСЉП *Мусајев и остали против Русије*, бр. 57941/00 и остали, пресуда од 26. јула 2007, §§ 158-165).
167. Слично томе, КЉП је закључио да се право на живот, укључујући процедуралне гаранције, сматра врховним правом од кога није дозвољено никакво одступање чак ни у ванредним околностима када је угрожен живот нације (видети, КЉП, Општи коментар бр. 6, наведен изнад у § 151, при § 1; КЉП, *Абубакар Амиров и Аизан Амирова против Руске Федерације*, саопштење бр. 1447/2006, разматрања од 22. априла 2009, § 11.2, СГПП/Ц/95/Д/1447/2006). Такође, КЉП је напоменуо применљивост чланова 2 (3), 6 и 7 МСГПП, уз посебни осврт на УНМИК-ову обавезу

да спроведе ваљане истраге у вези са нестанима и отмицама на Косову (видети КЉП, Закључне примедбе Комитета за људска права: Косово (Србија), 14. август 2006, §§ 12-13, СГПП/Ц/УНК/ЦО/1).

168. Комисија разуме потешкоће са којима се УНМИК сусрео током прве фазе свог ангажовања. Комисија напомиње да је одговарајућа важност која је дата питању несталих лица на Косову значила да је УНМИК морао да узме у обзир како хуманитарну, тако и кривичну димензију ситуације. Конкретно, Комисија сматра да су важност која се приписује кривичним истрагама и потешкоће на Косову које су ограничиле могућност истражних органа да спроведу такве истраге, као што је описао СПГС, довеле до тога да од кључног значаја буде да УНМИК од самог почетка успостави окружење које погодује обављању значајних истрага. Ово подразумева успостављање система који обухвата елементе попут приписивања свеобухватне одговорности по питању надзора и праћења напретка истрага, обезбеђивања редовних извештаја о напретку истрага као и поступка прописне предаје случајева међу службеницима или јединицама полиције УНМИК-а. Такав систем би такође требало да узме у обзир потребу за заштитом жртава и сведока (видети, *mutatis mutandis*, случај *P. P. и остали против Мађарске*, бр. 19400/11, пресуда ЕСЉП од 4. децембра 2012, §§ 28-32), као и да се размотри нарочита рањивост расељених лица у периоду након сукоба (видети ЕСЉП [ВВ], *Саргсиан против Азербејџана*, бр. 40167/06, одлука од 14. децембра 2011, § 145; и ЕСЉП [ВВ], *Чигаров и остали против Јерменије*, бр. 13216/05, одлука од 14. децембра 2011, § 146). Иако схвата да је до распоређивања и организовања полиције и правосудног апарата дошло постепено, Комисија сматра да је овај процес завршен 2003. године када су полиција и правосудни систем на Косову описани као системи који „добро функционишу“ и који су „одрживи“ од стране Генералног секретара УН-а (видети § 31 изнад).
169. Комисија даље напомиње да њен задатак није да испита релевантну праксу или наводне препреке спровођењу ефикасне истраге *in abstracto*, већ само у вези са њиховом конкретном примени на одређене околности везане за ситуацију која је предмет жалбе пред Комисијом (видети ЕСЉП, *Броган и остали против Уједињеног Краљевства*, пресуда од 29. новембра 1988, § 53, Серија А, бр. 145-В). Комисија се стога слаже са СПГС-ом да природа и степен разматрања да ли ефикасност истраге испуњава минимални праг зависе од околности одређеног предмета. Из тих разлога, Комисија сматра да ће, у погледу сваког предмета, утврдити да ли су предузети сви разумни кораци за спровођење ефикасне истраге као што то налаже члан 2, узимајући у обзир реалне околности истражног посла на Косову.
170. На крају, као одговор на примедбу СПГС-а да се члан 2 мора тумачити тако да се њиме не поставља немогућ или несразмеран терет на надлежне органе, било у контексту полицијских активности или у контексту приоритета и средстава, Комисија узима у обзир да је Европски суд установио да се управо конкретним чињеницама и контекстима мора мерити шта заправо представља немогућ и/или несразмеран терет (видети ЕСЉП, случај *Палић против Босне и Херцеговине*, наведен у § 155 горе у тексту, при § 70; *Брекнел против Уједињеног Краљевства*, бр. 32457/04, пресуда од 27. новембра 2007, § 62).

d) Усаглашеност са чланом 2 у овом предмету

171. Осврћући се на појединости из овог предмета, Комисија констатује изјаву жалиоца да су отмица и нестанак г. Владана Младеновића одмах пријављени КФОР-у, а касније и МКЦК-у и другим органима и организацијама.
172. У том погледу, СПГС, судећи по броју предмета, сматра да је полиција УНМИК-а отворила истрагу овог случаја током 1999. године (видети §130 изнад). Најранију активност документовану у спису доступном Комисији предузео је ЈНЛ полиције УНМИК-а 12. јуна 2000. године (видети §§ 50 - 51 изнад). Пошто није у могућности да провери када је информација о овој отмици заправо стигла до УНМИК-ових органа, Комисија прихвата предлог СПГС-а и сматра да је УНМИК постао упознат са отмицом г. Владана Младеновића до краја 1999. године.
173. Циљ ове истраге био је да се открије истина о догађајима који су довели до отмице и нестанка г. Владана Младеновића, да се утврди његова судбина и да се идентификују починиоци. Да би испунили ове циљеве, они који спроводе истрагу били су дужни да траже, прикупе и сачувају доказни материјал; да идентификују могуће сведоке и узму њихове изјаве; да идентификују починиоца/починиоце и изведу их пред надлежни суд утврђен законом.
174. Комисија подсећа да би ефикасне истражне радње морале да се спроводе брзо и експедитивно, где би надлежни органи предузели све разумне кораке и испратили очигледан след истраге како би осигурали доказе везане за инцидент, укључујући, између осталог, сведочење очевидаца, форензичке доказе итд. Истрага такође мора да обезбеди елемент јавног надзора у довољној мери, као и да у разумној мери буде доступна породици жртве. Закључак истражитеља мора да се заснива на подрбној, објективној и непристрасној анализи свих релевантних елемената. Штавише, истрага би требало да се повремено преиспита, како би се обезбедило да све доступне информације буду узете у разматрање. Пошто обавеза спровођења истраге није обавеза резултата већ средстава, при оцењивању њене ефикасности треба узети у обзир околности конкретног случаја и практичну реалност истражног рада (видети §§ 155-156 изнад).
175. Комисија напомиње да је од самог почетка ове истраге било неких недостатака у њеном спровођењу. Међутим, у светлу горе описаних напомена у вези са њеном ограниченом временском надлежношћу (видети § 120 изнад), Комисија подсећа да је она надлежна *ratione temporis* да процењује усклађеност истраге са чланом 2 ЕКЈП само за период након 23. априла 2005. године, узимајући у обзир статус предмета тог датума (видети ЕСЈП, *Палић против Босне и Херцеговине*, наведен изнад у § 155, при § 70). Период који је предмет разматрања завршава се 9. децембра 2008. године, када је ЕУЛЕКС преузео одговорност у области спровођења правде (видети § 34 изнад).
176. Комисија такође напомиње, у том смислу, да је, према Годишњем извештају полиције УНМИК-а за 2000. годину, до краја 2000. године полиција УНМИК-а имала „пуну истражну власт“ у области Митровице, док је КФОР задржао одређен „технички примат“. Дакле, одговорност је била на УНМИК-у да обезбеди, *прво*, да се истрага спроводи експедитивно и ефикасно; *друго*, да се сав релевантан истражни материјал предаје органу који преузима одговорност за истрагу (ЕУЛЕКС) и, *треће*, да

истражни списи могу да се прате и преузимају уколико дође до потребе за тим у било којој каснијој фази.

177. Пошто је узела у обзир тврдњу СПГС-а да би спис поднет Комисији могао бити непотпун, као и због изостанка икаквог задовољавајућег објашњења у вези с тим, Комисија претпоставља да УНМИК не може да гарантује да ли је спис достављен Комисији потпун или не. У случају да није потпун, то би значило да је можда дошло до неке од следећих ситуација: није спроведена прописна истрага; спис није исправно и у потпуности предат ЕУЛЕКС-у или надлежним домаћим органима; или УНМИК није добио натраг потпун спис од особе тренутно задужене за његово чување. Комисија је већ напоменула да нема разлога да сумња у поштене намере УНМИК-а у настојању да обезбеди потпун истражни спис ради његове процене (видети § 147 изнад). Међутим, Комисија сматра да, без обзира на то које је од ових могућих објашњења применљиво, оно би указало на пропуст који се може директно приписати УНМИК-у, било да се ради о периоду када је он обављао своје извршне функције или у свом садашњем својству.
178. У вези са овим предметом, Комисија напомиње одговор који је ЕУЛЕКС упутио на захтев Комисије за информације (видети §§ 110 - 112 изнад). У њему је ЕУЛЕКС обавестио Комисију да је одређени број случајева, које из разних разлога УНМИК није предао ЕУЛЕКС-у званичним путем, „пронађен“ у згради која је раније била у власништву ОП-а при УНМИК-у. По мишљењу Комисије, ово указује на могућност општег пропуста услед ког није испуњена обавеза да се истражни материјал преда на прописан начин.
179. Што се тиче првог дела процедуралне обавезе, односно утврђивања судбине г. Владана Младеновића, Комисија напомиње да се и даље не зна где се он налази, као ни где се налазе две особе које су отете и нестале током истог догађаја. Комисија констатује да је анте-мортем податке у вези са жалиочевим несталим сином прикупио МКЦК, у периоду између 1. јула и 20. септембра 2001. (видети § 42 изнад). Према релевантном уносу у МКНЛ-овој бази података, узорци ДНК су прикупљени (*ibid*).
180. С тим у вези, Комисија сматра да је прикупљање ДНК узорака само по себи од суштинског значаја, јер обезбеђује неопходан материјал за будућа компаративна истраживања и могућу идентификацију пронађених посмртних остатака. Међутим, пошто у случају овог предмета до такве идентификације није дошло, Комисија се сада враћа на истрагу коју је спровела полиција УНМИК-а и циљу идентификације починилаца и довођење истих пред лице правде, што представља други елемент процедуралне обавезе из члана 2 ЕКЈП.
181. Комисија има у виду да је код сваке истраге, а нарочито код истраге нестанка у околностима опасним по живот, почетна фаза од кључне важности и да она мора да испуни два главна циља: утврђивање правца истраге и обезбеђивање очувања и прикупљања доказа за евентуалан судски поступак (видети мишљење Комисије по сличном питању изражено у предмету X, бр. 326/09 и остали, мишљење од 6. јуна 2013, § 81).
182. У том смислу, Комисија подсећа на изјаву жалиоца да су отмица и нестанак њеног сина одмах пријављени надлежним органима (видети § 38 изнад). Као што је речено

горе у тексту, УНМИК је очигледно постао упознат са нестанком г. Владана Младеновића до краја 1999. године, када је полиција УНМИК-а отворила први истражни досије по овом предмету (видети § 172 изнад). Међутим, из списка се не види да је полиција УНМИК-а предузела иједну непосредну активност, осим што је вероватно сачинила почетну процену информација и уписала случај. Први покушај прикупљања информација у вези са овом отмицом, мада неуспешан, предузео је ЈНЛ полиције УНМИК-а око годину дана касније, у јуну 2000. године (видети §§ 50 - 51 изнад) и поновио у децембру 2000. године (видети §§ 52 - 53 изнад). Из списка се даље види да је РИЈ у Митровици предузео прве значајне истражне радње октобра 2000. године (видети §§ 71 - 72 изнад). Као што се види из списка, остатак полицијске истраге је вођен веома активно, од августа 2001. (видети § 73 изнад) до јануара 2002. (видети § 98 изнад), а судска истрага је трајала од 22. новембра 2001. до бар 2. јула 2002. (видети §§ 87 и 104 изнад).

183. Комисија жели да нагласи да, за разлику од многих других извештаја о нестанима до којих је дошло током лета 1999. године, у овом случају је постојало врло мало сумњи у то да је дошло до отмице. Ипак, Комисија са забринутошћу констатује чињеницу да је полицији УНМИК-а било потребно више од годину дана да прикупи изјаве преживелих очевидаца, у октобру 2000. године (видети §§ 71 - 72 изнад).
184. Комисија даље констатује да је до следећег круга активних истрага у овом случају, када је ЦЈКИ извршио претрагу места злочина и друге неопходне радње, дошло тек између августа и новембра 2001. године. Међутим, чак и више од две године после отмице, путем темељно спроведене акције, полиција је успела да пронађе и прикупи вредне физичке доказе.
185. Комисија напомиње да је ЦЈКИ успео да обезбеди већину доказа за које се разумно могло очекивати да буду прикупљени две године након наводне отмице, узимајући у обзир околности на терену. На пример, ЦЈКИ је контактирао преживеле очевице, које је РИЈ већ саслушао, и прикупио додатне информације од њих, послао захтеве за помоћ полицијским органима у ужој Србији, отишао на место пуцњаве и прикупио физичке и фото доказе, идентификовао осумњиченог, прибавио његову фотографију и комплетне биографске податке (укључујући његов профил који је саставила обавештајна служба полиције УНМИК-а), потражио додатне информације у изворима полиције УНМИК-а, анализирао још један случај који је укључивао осумњиченог и једну од жртава, спровео успешну фото-идентификацију итд. Прикупљене информације су исправно забележене у извештају упућеном међународном тужиоцу, који је, на основу њега, затражио покретање судске истраге у новембру 2001. године (видети §§ 82 и 87 изнад).
186. Комисија напомиње да је, за разлику од много других сличних случајева пред Комисијом, полиција у овом случају активно трагала за информацијама и траговима, иако са закашњењем, и заправо их је пронашла (видети, у супротном смислу, случај *П. С.*, предмет бр. 48/09, мишљење ХРАП-а од 31. октобра 2013, § 107). Међутим, поменуто кашњење у спровођењу смислене истраге можда је довео до губитка потенцијалних доказа. Комисија даље констатује да се у спису не налазе никакве информације у погледу исхода форензичке анализе, ако је она спроведена, доказа које је ЦЈКИ прикупио на месту пуцњаве, као и током претреса имовине осумњиченог, иако је истражитељ то препоручио (видети §§ 77 и 90 изнад).

187. Најважније, Комисија констатује са забринутошћу да спис не садржи ни одлуку надлежног тужиоца да оконча истрагу након што није подигао оптужницу против г. Г. И. (видети §§ 63, 106-109), како налаже члан 174 Закона о кривичном поступку (ЗКП) Југославије, нити назнаку да су жалилац, њена породица, односно породица друга два нестала лица били упознати са том одлуком (видети § 46 изнад). У складу са чланом 60 ЗКП, такво обавештење би им омогућило да наставе са приватном тужбом, ако су желели да то учине.
188. Опште је прихваћено у закону, да „приватни“ тужилац, у начелу, има иста процедурална права као јавни тужилац, осим оних која припадају јавном тужиоцу као службеном органу. Европски суд за људска права је, у више наврата, дао своја мишљења у случајевима у којима су оштећени предузимали и спроводили поступке као приватни тужиоци, чиме је препознао ову праксу као важан елемент у систему спровођења правде (видети нпр. ЕСЈП, *Младеновић против Србије*, бр 1099/08, одлука од 22. маја 2012; ЕСЈП [ВВ], *Шилих против Словеније*, наведен у § 157 изнад). У ситуацији у овом конкретном случају, такав важан инструмент заштите интереса оштећених у кривичном поступку није био доступан жалиоцу.
189. Комисија је свесна чињенице да сви злочини не могу бити решени и да све истраге не могу довести до идентификације и успешног кривичног гоњења починиоца/починилаца. У том погледу, Комисија је већ упутила на став Европског суда у вези са природом процедуралне обавезе сходно члану 2, која „није обавеза добијања резултата већ употребе средстава“. Суд јасно наводи да не постоји кршење члана 2 ако надлежни органи предузму све разумне кораке које могу да предузму како би се обезбедило да докази везани за инцидент и закључак истраге буду засновани на подрбној, објективној и непристрасној анализи свих релевантних елемената (видети изнад, §§ 155 - 156), чак и онда када није окривљен ниједан починилац (видети нпр, ЕСЈП, случај *Палић*, наведен изнад у § 155, при § 65 или ЕСЈП [ВВ], *Булиани и Гађио против Италије*, бр. 23458/02, пресуда од 24. марта 2011, §§ 301 и 326).
190. Да би се задовољио овај услов, након што је донета одлука да се не подигне оптужница против г. Г. И, 2002. године, требало је да се истрагом тежи или да се ојачају докази против њега или да се пронађу прави починиоци. Међутим, у спису не постоји никаква назнака да је полиција предузела икакву значајну накнадну истражну радњу. Такође, изгледа да међународни тужиоци нису предузели никакав корак у вези са жалиочевом кривичном пријавом, коју је УНМИК примио и превео фебруара 2005. (видети § 68 изнад).
191. Осврћући се на период у оквиру своје надлежности, почевши од 23. априла 2005. године, Комисија констатује да је после тог критичног датума полиција УНМИК-а обавила само један преглед списка, али додатне значајне активности нису предузете. Пошто нису примљене нове релевантне информације, осим оних које су већ прикупљене 2000 – 2002, случај је остао неактиван и настављено је са пропустом да се спроведу неопходне истражне радње. Стога, у складу са сталном обавезом спровођења истраге (видети § 158 изнад), процена целе истраге је доведена под надлежност Комисије.

192. Пошто посмртни остаци г. Владана Младеновића нису били пронађени и лица одговорна за злочин нису била идентификована, полиција УНМИК-а је имала обавезу да користи средства која су јој на располагању како би редовно пратила напредак истраге да би била сигурна да ништа није занемарено и да је сваки нови доказ узет у разматрање и како би обавестила његове сроднике о напретку истраге.
193. Како се види из списка, полиција УНМИК-а је прегледа истрагу бар пет пута: у децембру 2000. (видети § 52 изнад), августу 2001. (видети § 73 изнад), априлу 2004, фебруару 2005. (видети § 68 изнад) и октобру 2007. (видети § 69 изнад). Током неких од ових прегледа, идентификовани су пропусти и предложене неопходне радње. Током каснијих ревизија, полиција је прегледала доступне доказе, потврдила да није откривено ништа ново и оставила досије као неактиван.
194. Комисија је свесна чињенице да дужност спровођења истраге није прекршена једноставно због тога што истрага не производи задовољавајући резултат. Ипак, таква истрага мора да се спроведе на озбиљан начин и не сме да буде пука формалност. Комисија сматра да, узимајући у обзир околности из овог предмета, УНМИК није предузео све разумне кораке како би пронашао нестала лица и наставио истрагу како би идентификовао починиоце и извео их пред лице правде. У том смислу, Комисија сматра да целокупна истрага није била адекватна, у супротности са процедуралним захтевима из члана 2 ЕКЉП.
195. Очигледан изостанак било какве хитне и обједињене реакције полиције УНМИК-а, посебно у периоду након прекида судског поступка, могао је указати починиоцима на то да надлежни органи нису могли, или нису били вољни, да истраже таква кривична дела. Такав став надлежних органа према најозбиљнијим злочинима у било ком друштву, а нарочито у околностима након сукоба, неминовно ствара културу некажњивости међу починиоцима злочина и може само да доведе до погоршања ситуације. Проблеми са којима се УНМИК сусрео на почетку своје мисије, који су размотрени изнад, не оправдавају такву неактивност, било на почетку или касније. Наравно, према мишљењу Комисије, оваква неактивност није помогла УНМИК-у да „смири страсти и тензије... које су биле изражене међу свим етничким групама, а које су се појачавале извештајима о несталим или убијеним особама“, као што је поменуто СПГС (видети § 129 горе у тексту).
196. Што се тиче процедуралног захтева за јавни надзор, Комисија подсећа да члан 2 такође предвиђа да у свим случајевима жртвин сродник мора да буде укључен у истрагу у мери која је неопходна за очување његовог или њеног легитимног интереса. Из докумената доступних Комисији се чини да је МИС обавио разговор са жалиоцем 1. јула 2002. (видети § 103 изнад). Такође, током судског поступка, 2002. године, интересе оштећених (породица Младеновић и Михајловић) заступали су адвокати, који је требало да их обавештавају о поступку.
197. Међутим, у периоду након прекида судског поступка, када жалилац више није имала заступника, у спису који је доступан Комисији не види се ниједан такав контакт, иако је било упутстава да се такви контакти обаве (видети § 66 изнад). Комисија дакле сматра да, у овом периоду, истрага уопште није била отворена за јавни надзор, како то налаже члан 2 ЕКЉП. Стога, Комисија закључује да УНМИК није обезбедио да

жалилац буде укључена у истрагу отмице и нестанка њеног сина у мери која је неопходна да би се заштитили њени легитимни интереси.

198. На крају, иако је свесна тога да се ово догодило 2002. године, Комисија осећа обавезу да стави напомену везану за чињеницу да су двојица преживелих, г. Н. М. и г. А. М, који су раније дали своје изјаве полицији и истражном судији и позитивно идентификовали г. Г. И. при идентификацији на основу фотографија као једног од починилаца (видети §§ 79, 92 и 96 изнад), била у обавези, током судског поступка, да учествују у препознавању починиоца у групи људи, суочивши се уживо са г. Г. И. Током потоњег вида идентификације, само један од преживелих га је идентификовао, при другом покушају (видети §101 изнад).
199. Комисија брине да ће таква пракса, када преживели морају да се суоче лицем у лице са особом која је покушала да их присилно отме, веома вероватно, погоршати психолошке трауме које су они већ претрпели. Иако таква радња може бити оправдана у циљу подржавања начела правичности поступка, она се мора спровести са великим опрезом. То је поготово случај у ситуацијама када сведоци или жртве могу бити под притиском да промене своје изјаве.
200. Комисија је такође свесна проблема који се често пријављује на Косову, а који се односи на недостатак заштите сведока од претњи или застрашивања, „што је био и још увек је један од највећих изазова за правосудне органе“⁶. Постоје опажања да „сведоци, који су у многим случајевима од пресудног значаја за повезивање оптужених са злочинима за које су оптужени, постају мање вољни да сведоче пред институцијама, било да су то полиција, тужиоци и/или судије у судовима“⁷. У овом конкретном случају, анонимном сведоку је прећено телефоном ноћ пре заказаног појављивања на суду, а потом је он одбио да сведочи (видети § 99 горе).
201. У светлу мана и недостатака који су горе описани, Комисија закључује да УНМИК није спровео ефикасну истрагу отмице и нестанка г. Владана Младеновића. У складу с тим, постојало је кршење процедуралног аспекта члана 2 ЕКЉП.

В. Наводно кршење члана 3 ЕКЉП

202. Комисија сматра да се жалилац позива, у суштини, на повреду права на забрану нечовечног или понижавајућег поступања, загарантованог чланом 3 ЕКЉП.

1. Опсег разматрања Комисије

203. Комисија ће размотрити наводе сходно члану 3 ЕКЉП, примењујући исти опсег разматрања који је предвиђен чланом 2 (видети §§115 - 120 горе у тексту).

⁶Видети: *Безбедност и заштита сведока на Косову: процена и препоруке*, извештај Мисије ОЕБС-а на Косову и америчког Стејт департмента, новембар 2007, стр. 5 // званична интернет страница ЕУЛЕКС-а [електронски извор]: http://www.eulex-kosovo.eu/training/justice/docs/OSCE-USoffice_witness-Security_and_Protection.pdf - прегледано 24. јуна 2014.

⁷Видети: *Суђења за ратне злочине на Косову: процена после десет година 1999 – 2009*, извештај Мисије ОЕБС-а на Косову, мај 2010, стр. 5 // званична интернет страница ОЕБС-а [електронски извор]: <http://www.osce.org/kosovo/68569> - прегледано 24. јуна 2014.

204. Комисија подсећа да је Европски суд за људска права закључио у много наврата да ситуација принудног нестанка покреће повреду члана 3 у погледу блиских сродника жртве. Суд наглашава да, у вези са чланом 3, „суштина те повреде не лежи толико у чињеници да је члан породице 'нестао', већ се односи на реакције и ставове надлежних органа на насталу ситуацију након што им је предочена“ (видети нпр. ЕСЉП (ВВ), *Чакићи против Турске*, бр. 23657/94, пресуда од 8. јула 1999, § 98, *ЕКЉП*, 1999-IV; ЕСЉП (ВВ), *Кипар против Турске*, бр. 25781/94, пресуда од 10. маја 2001, § 156, *ЕКЉП*, 2001-IV; ЕСЉП, *Орхан против Турске*, бр. 25656/94, пресуда од 18. јуна 2002, § 358; ЕСЉП, *Базоркина против Русије*, наведен изнад у § 166, при § 139; ЕСЉП, *Палић против Босне и Херцеговине*, наведен изнад у § 155, при § 74; ЕСЉП, *Алтату Исраилова против Русије*, бр. 15438/05, пресуда од 14. марта 2013, § 69; видети такође ХРАП, *Здравковић*, бр. 46/08, одлука од 17. априла 2009, § 41). „Сродник може тврдити да је жртва понашања надлежних органа посебно у погледу тих реакција и ставова“ (видети, између осталог, случај Ер и остали против Турске, бр. предмета 23016/04, пресуда ЕСЉП од 31. јула 2012, § 94).
205. На крају, када се ради о душевној патњи изазваној реакцијама надлежних органа на нестанак, наводна повреда је у супротности са материјалним елементом члана 3 ЕКЉП, а не процедуралним елементом, као што је случај у погледу члана 2 (ЕСЉП, *Гелајев против Русије*, бр. 20216/07, пресуда од 15. јула 2010, §§ 147-148).

2. Поднесци страна

206. Жалилац наводи да су недостатак информација и неизвесност у погледу отмице и нестанка г. Владана Младеновића, нарочито због пропуста УНМИК-а да ваљано истражи његов нестанак, проузроковали душевну патњу њој и њеној породици.
207. Коментаришући овај део жалбе, СПГС одбацује тврдње. Он наглашава да, прво, жалилац није присуствовала нестанку, нити је била у непосредној близини тог места у време када је до њега дошло и, друго, жалилац није изнела тврдње о икаквим лошим намерама особља УНМИК-а укљученог у случај нити доказ о било каквом неуважавању озбиљности случаја или осећања жалиоца и њене породице која проистичу из нестанка г. Владана Младеновића.
208. СПГС закључује да се разумљива и очигледна душевна патња жалиоца не може приписати УНМИК-у већ је она „последича природне патње проузроковане нестанком блиског члана породице“. Тако, према наводима СПГС-а, патњи жалиоца недостају карактеристике које би је разликовале од емотивног бола за који се може сматрати да је нужно изазван код сродника жртве озбиљних кршења људских права.
209. Следствено томе, СПГС тражи од Комисије да одбаци овај део жалбе пошто није дошло до кршења члана 3 ЕКЉП.

3. Процена Комисије

а) *Опита начела која се тичу обавезе сходно члану 3*

210. Као и члан 2, члан 3 ЕКЉП обухвата једну од основних вредности у демократским друштвима (ЕСЉП, *Талат Тепе против Турске*, бр. 31247/96, од 21. децембра 2004, §

47; ЕСЉП [ВВ], *Иласку и остали против Молдавије и Русије*, бр. 48787/99, пресуда од 8. јула 2004, *ЕКЉП*, 2004-VII, § 424). Као што то потврђује апсолутни карактер који члан 15 § 2 ЕКЉП даје забрани мучења и нечовечног и понижавајућег поступања, та забрана се примењује чак и у најтежим околностима.

211. Наводећи општа начела применљива на ситуације у којима је наводно дошло до кршења обавезе сходно члану 3 ЕКЉП, Комисија напомиње да феномен нестанка представља сложен облик кршења људских права који се мора разумети и са којим се мора суочити на интегралан начин (видети случај ИАСЉП, *Веласкез Родригез против Хондураса*, наведен изнад у § 151, при § 150).
212. Комисија примењује да се обавеза сходно члану 3 ЕКЉП разликује од процедуралне обавезе надлежних органа сходно члану 2. Док се потоњом од надлежних органа захтева да предузму одређене правне радње које могу довести до идентификације и кажњавања одговорних лица, прва поменута обавеза је општија, више је хуманитарног карактера и односи се на реакцију надлежних органа на патњу сродника лица која су нестала или су убијена.
213. КЉП такође препознаје нестанке као озбиљно кршење људских права. У својој одлуци од 21. јула 1983. године, у предмету *Квинтерос против Уругваја*, Комитет је навео да нестани представљају озбиљна кршења права сродника несталога лица, који пате услед душевног бола који траје све док траје неизвесност у погледу судбине њихових вољених, често и више година (видети КЉП, Саопштење бр. 107/1981, УН док. СГПП/Ц/ОП/2 при 138 (1990), § 14). Поред тога, у својој одлуци од 15. јула 1994. у предмету *Мохика против Доминиканске Републике*, КЉП је сматрао да је „нестанак лица нераскидиво повезан са поступањем које представља повреду члана 7 [Споразума]“, којим се такође забрањује мучење, нечовечно или понижавајуће поступање и кажњавање (видети КЉП, Саопштење бр. 449/1991, УН док. СГПП/Ц/51/Д/449/1991 (1994), § 5.7).
214. По питању тога да ли се чланови породице нестале особе могу сматрати жртвама поступања које је супротно члану 3 ЕКЉП, Комисија се позива на судску праксу Европског суда за људска права и на своју сопствену судску праксу. Европски суд прихвата такву могућност, што зависи од постојања „нарочитих чинилаца који доводе до тога да патња коју преживљава [члан породице] добије димензију и одлике различите од емоционалне туге каква се може сматрати неизбежном код особа које су у сродству са жртвом тешког кршења људских права“. Суд даље сматра да „у пресудне елементе спадају непосредност крвог сродства, конкретне околности везане за породични однос, мера у којој је члан породице био сведок предметних догађаја, ангажованост члана породице у покушају да прикупи информације о несталој особи и начин на који су надлежни органи одговорили на такво распитивање“ (видети ЕСЉП, *Басајева и остали против Русије*, бр. 15441/05 и 20731/04, пресуда од 28. маја 2009, § 159; ЕСЉП, случај *Ер и остали против Турске*, наведен изнад у § 204, при § 94).
215. Комисија напомиње да, при процени емоционалне патње жртава, Европски суд такође разматра следеће околности: трајање самог нестанка и периода током којег није било информација о судбини несталога лица и истрази коју воде надлежни органи; изостанак било какве „смислене“ акције надлежних органа, упркос чињеници да су им

се жалиоци обратили како би пријавили нестанак свог сродника и поделили са њима информације које имају; изостанак могућег објашњења или информација о судбини несталог сродника упркос личним или писменим упитима упућеним званичним органима (видети, између осталих предмета, ЕСЉП, *Ер и остали против Турске*, наведен изнад, § 96; ЕСЉП, *Османоглу против Турске*, бр. 48804/99, пресуда од 24. јануара 2008, § 97). Други фактор који доводи до утврђивања повреде члана 3 ЕКЉП јесте континуирана природа психолошке патње сродника жртве нестанка (ЕСЉП, *Салаков и Ислијамова против Украјине*, бр. 28005/08, пресуда од 14. марта 2013. године, § 201).

216. КЉП је такође разматрао то питање и препознао чланове породица несталих лица као жртве повреде члана 7 Споразума: 1111111111 родитеље (*Бушерф против Алжира*, Саопштење бр. 1196/2003, разматрања од 30. марта 2006, § 9.7, СГПП/Ц/86/Д/1196/2003), децу (*Зарзи против Алжира*, Саопштење бр. 1780/2008, разматрања од 22. марта 2011, § 7.6, СГПП/Ц/101/Д/1780/2008), браћу и сестре (*Ал-Абани против Либијске Арапске Цамахирије*, Саопштење бр. 1640/2007, разматрања од 26. јула 2010, § 7.5, СГПП/Ц/99/Д/1640/2007), супружнике (*Бусруал против Алжира*, Саопштење бр. 992/2001, разматрања од 30. марта 2006, § 9.8, СГПП/Ц/86/Д/992/2001) и тетке/тече, ујне/ујаке, стрине/стричеве (*Беназиза против Алжира*, разматрања од 26. јула 2010, § 9.4, СГПП/Ц/99/Д/1588/2007) (*Башаша против Либијске Арапске Цамахирије*, разматрања од 20. октобра 2010, § 7.2, СГПП/Ц/100/Д/1776/2008). Комитет оправдава овако широко разумевање статуса жртве због патње и бола који су начињени члановима породица нестанком особе, који су често појачани недовољним напорима надлежних органа да истраже нестанак како би установили судбину жртве и извели починиоце пред лице правде (*Абуседра против Либијске Арапске Цамахирије*, Саопштење бр. 1751/2008, разматрања од 25. октобра 2010, § 7.5, СГПП/Ц/100/Д/1751/2008). У случају *Амиров против Руске Федерације*, Комитет је приметио да „без жеље да наведе све околности индиректног стварања жртва, Комитет сматра да пропусти државе као стране која је одговорна за спровођење обавеза истраживања и разјашњавања околности злочина који је претрпела директна жртва обично може представљати фактор. Додатни фактори могу бити неопходни. У овом случају, Комитет напомиње ужасне услове у којима је аутор пронашао осакаћене посмртне остатке своје супруге (...), након одуговлачених, спорадичних мера које су предузете како би се истражиле околности које су довеле до горепомнутих закључака о постојању повреда чланова 6 и 7, тумачених заједно са чланом 2, ставом 3. Комитет сматра да, узете у обзир заједно, околности захтевају да Комитет закључи да су и права аутора сходно члану 7 такође прекршена“ (видети КЉП, *Амиров против Руске Федерације*, наведено у § 167 изнад, при § 11.7).
217. Комисија такође узима у обзир чињеницу да, према наводима Европског суда, анализа реакције надлежних органа не треба да се ограничи ни на какве конкретне манифестације ставова тих органа, изоловане инциденте нити на процедуралне чинове; насупротив томе, према мишљењу Суда, процена начина на који су надлежни органи тужене Државе реаговали на упите подносиоца жалбе, треба да буде глобална и континуирана (видети ЕСЉП, *Аџиш против Турске*, бр. 7050/05, пресуда од 1. фебруара 2011, § 45).
218. У том погледу, Европски суд је мишљења да би закључци из процедуралног проширења члана 2 такође били од директне важности при разматрању постојања

кршења члана 3 (видети ЕСЉП, *Басајева и остали против Русије*, наведен изнад у § 214, при § 109; ЕСЉП, *Гелајевиј против Русије*, наведен изнад у § 205, при § 147; ЕСЉП, *Базоркина против Русије*, наведен изнад у § 166, при § 140).

219. Комисија примећује да је Европски суд већ установио повреде члана 3 ЕКЉП у погледу нестанака где је закључено да је сама Држава одговорна за отмицу (видети ЕСЉП, *Лулујев и остали против Русије*, бр. 69480/01, пресуда од 9. новембра 2006, §§ 117-118; ЕСЉП, *Кукајев против Русије*, бр. 29361/02, пресуда од 15. новембра 2007, §§ 107-110). Међутим, супротно томе, у случају који Комисија разматра, УНМИК ни на који начин није умешан у сам нестанак и не може се сматрати одговорним за душевну патњу подносиоца жалбе која јој је узрокована почињеним злочином.
220. Комисија узима у обзир да је, у изостанку закључка о одговорности Државе за нестанак, Европски суд пресудио да није убеђен да је понашање надлежних органа, иако немарно у довољној мери да представља кршење члана 2 у његовом процедуралном аспекту, могло само по себи изазвати душевну патњу подносиоца жалбе већу од минималног нивоа јачине који је неопходан да би се сматрало да поступање лежи унутар опсега члана 3 (видети, између осталих случајева, ЕСЉП, *Товсултанова против Русије*, бр. 26974/06, пресуда од 17. јуна 2010, § 104; ЕСЉП, *Шафијева против Русије*, бр. 49379/09, пресуда од 3. маја 2012, § 103).

b) Применљивост члана 3 на контекст Косова

221. У погледу применљивости горенаведених стандарда на контекст Косова, Комисија се прво позива на своје разматрање истог питања у вези са чланом 2, наведено горе у тексту (видети §§ 160 - 170 изнад).
222. Комисија понавља да један функционалан систем за спровођење закона треба да узме у обзир заштиту потреба жртава и сведока, као и да размотри посебну рањивост расељених лица у ситуацијама након сукоба. Комисија је већ размотрила чињеницу да је Генерални секретар УН-а 2003. године описао систем полиције и правде на Косову као систем који „добро функционише“ и који је „одржив“ (видети § 32 горе у тексту).
223. Комисија поново напомиње да неће размотрити релевантну праксу нити наводне препреке спровођењу ефикасне истраге *in abstracto*, већ само у односу на њихову конкретну примену на дотичну жалбу, узимајући у обзир конкретне околности случаја.
224. Из тих разлога, Комисија сматра да мора да установи, у вези са сваким случајем, да ли би став и реакције УНМИК-ових органа на сам нестанак и на захтевање информација од стране жалилаца у вези са судбином њихових сродника и кривичном истрагом представљали повреду обавезе сходно члану 3, имајући у виду реалну ситуацију на Косову у релевантно време.

c) Усаглашеност са чланом 3 у овом предмету

225. У оквиру ових догађаја, Комисија у овом случају примећује одређен број фактора који, узети заједно у разматрање, покрећу питање повреде члана 3 ЕКЉП.

226. Комисија напомиње блискост породичних веза између жалиоца и г. Владана Младеновића, с обзиром на то да је он њен син.
227. Комисија подсећа на пропуст установљен горе у тексту у вези са процедуралном обавезом члана 2, упркос чињеници да је полиција УНМИК-а имала минимум информација потребних да води истрагу од самог почетка. С тим у вези, Комисија понавља да, са становишта члана 2, она може да разматра реакције и ставове УНМИК-а у односу на жалиоца у целини.
228. Комисија даље констатује да су надлежни органи контактирали жалиоца у више наврата, укључујући ради обезбеђивања узорак ДНК, као и ради давања исказа на суду. Као што је приказано горе у тексту у вези са чланом 2, у овом случају је спроведена суштинска истрага, иако је било процедуралног пропуста да жалилац буде у довољној мери обавештена, како би њени легитимни интереси били заштићени.
229. Извлачећи закључке из УНМИК-овог пропуста да пружи убедљиво објашњење за пропуст да жалиоца правилно обавештава, посебно у погледу затварања случаја, што ју је спречило да оствари своја права као оштећена страна у истрази и оставило је да се нада да је истрага у току, Комисија сматра да је ова ситуација, која се наставила током периода временске надлежности Комисије, изазвала велику несигурност жалиоцу и њеној породици везану за судбину г. Владана Младеновића и статус истраге. Додатни значај се мора приписати чињеници да посмртни остаци г. Владана Младеновића никада нису пронађени.
230. У светлу горенаведеног, Комисија закључује да је жалилац трпела тешку патњу и бол током продуженог и дуготрајног временског периода због начина на који су се органи УНМИК-а бавили предметом и због њене немогућности да сазна шта се десило њеном сину. У том погледу је очигледно да, у било којој ситуацији, бол мајке која мора да живи у неизвесности у вези са судбином блиског члана породице мора бити неподношљив.
231. Из горенаведених разлога, Комисија закључује да је УНМИК својим понашањем допринео патњи и душевном болу жалиоца, чиме је дошло до кршења члана 3 ЕКЉП.

V. ЗАКЉУЧНИ КОМЕНТАРИ И ПРЕПОРУКЕ

232. У светлу закључака Комисије о овом предмету, Комисија је мишљења да је потребан неки облик накнаде.
233. Комисија напомиње да принудни нестанци представљају озбиљна кршења људских права која се морају истражити и судски процесуирати под било каквим околностима. Комисија такође напомиње да је УНМИК, као територијална управа на Косову од 1999. до 2008. године, имао примарну одговорност да ефикасно истражи и кривично гони лица одговорна за отмицу и нестанак г. Владана Младеновића и да његов пропуст да то учини представља настављено озбиљно кршење људских права жртве и њеног сродника, поготово права на утврђивање чињеница.

234. Комисија истиче забринутост СПГС-а да су неадекватна средства, поготово на почетку УНМИК-ове мисије, довела до тога да испуњавање УНМИК-ових обавеза у погледу људских права буде тешко достижно.
235. Уобичајено би била одговорност УНМИК-а да предузме одговарајуће мере како би стао на крај запаженом кршењу права и, колико је то могуће, исправио последице истог. Међутим, као што је Комисија претходно напоменула (видети § 18), одговорност УНМИК-а по питању управљања правдом на Косову завршила се 9. децембра 2008. године. Као последица тога, УНМИК више није у позицији да предузима мере које ће имати директан утицај на истрагу која је још увек на чекању пред ЕУЛЕКС-ом или домаћим надлежним органима. Такође, након проглашења независности од стране Привремених институција самоуправе Косова 17. фебруара 2008. године и касније, ступањем на снагу косовског устава 15. јуна 2008. године, УНМИК је престао да обавља извршне функције на Косову и та чињеница је ограничила његову могућност да пружи пуну и ефикасну репарацију за извршену повреду права, како је то прописано утврђеним начелима међународног права о људским правима.
236. Комисија сматра да ова чињенична ситуација не ослобађа УНМИК од одговорности да исправи, што је могуће више, последице кршења права за која је одговоран.

У погледу жалиоца и предмета, Комисија сматра прикладним да УНМИК:

- У складу са судском праксом Европског суда за људска права у вези са ситуацијама ограничене надлежности државе (видети ЕСЉП [ВВ], *Иласку и остали против Молдавије и Русије*, бр. 48787/99, пресуда од 8. јула 2004, ЕКЉП, 2004-VII, § 333; ЕСЉП, *Ал-Садун и Муфди против Уједињеног Краљевства*, бр. 61498/08, пресуда од 2. марта 2010, § 171; ЕСЉП [ВВ]), *Катан и остали против Молдавије и Русије*, бр. 43370/04, 8252/05 и 18454/06, пресуда од 19. октобра 2012, § 109), мора тежити томе да, уз сва средства која су му доступна у односу на надлежне косовске органе, добије уверавања да ће истраге које се односе на случај који се овом приликом разматра бити настављене у складу са захтевима ефикасне истраге предвиђеним чланом 2, да ће се утврдити околности везане за отмицу и нестанак г. Владана Младеновића и да ће починиоци бити изведени пред лице правде. Жалилац и/или други блиски сродници треба да буду обавештени о том поступку и да добију увид у релевантну документацију, уколико је потребно;
- Јавно призна, у разумном року, одговорност у вези са пропустом УНМИК-а да адекватно истражи отмицу и нестанак г. Владана Младеновића, као и са патњом и душевним болом до којих је касније дошло и јавно се извини жалиоцу и њеној породици у вези са тим;
- Предузме одговарајуће кораке за исплату адекватне надокнаде жалиоцу за моралну штету коју је претрпео због УНМИК-овог пропуста да спроведе ефикасну истрагу, као и за патњу и душевни бол које је жалилац претрпео услед понашања УНМИК-а.

Комисија такође сматра да је прикладно да УНМИК:

- У складу са Резолуцијом Генералне скупштине УН-а о „Основним начелима и смерницама у вези са правом на правни лек и репарацију за жртве грубог кршења међународног права које се тиче људских права и озбиљног кршења међународног хуманитарног права“ (A/Res/60/147, 21. март 2006. године), предузме одговарајуће кораке, путем других институција повезаних са УН-ом које раде на Косову, домаћих органа и невладиних организација, ради остваривања потпуног и свеобухватног програма репарације, укључујући реституцију, компензацију, рехабилитацију, сатисфакцију и гаранцију да се тако нешто неће поновити, за жртве из свих заједница које су претрпеле озбиљне повреде људских права током и након сукоба на Косову;

- Предузме одговарајуће кораке код надлежних органа Уједињених нација, укључујући Генералног секретара УН-а, ка додељивању одговарајућих људских и финансијских ресурса како би се осигурало да Уједињене нације увек поштују стандарде међународних људских права, укључујући и ситуације када обављају административне и извршне функције на некој територији, и да обезбеди ефикасно и независно надгледање;

ИЗ ОВИХ РАЗЛОГА,

Комисија, једногласно,

- 1. ЗАКЉУЧУЈЕ ДА ЈЕ ДОШЛО ДО КРШЕЊА ПРОЦЕДУРАЛНЕ ОБАВЕЗЕ СХОДНО ЧЛАНУ 2 ЕВРОПСКЕ КОНВЕНЦИЈЕ О ЉУДСКИМ ПРАВИМА;**
- 2. ЗАКЉУЧУЈЕ ДА ЈЕ ДОШЛО ДО КРШЕЊА МАТЕРИЈАЛНЕ ОБАВЕЗЕ СХОДНО ЧЛАНУ 3 ЕВРОПСКЕ КОНВЕНЦИЈЕ О ЉУДСКИМ ПРАВИМА;**
- 3. ПРЕПОРУЧУЈЕ ДА УНМИК:**
 - a. ТРАЖИ ОД НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА НА КОСОВУ ДА ПРЕДУЗМУ СВЕ МОГУЋЕ КОРАКЕ КАКО БИ ОСИГУРАЛИ ДА СЕ КРИВИЧНА ИСТРАГА У ВЕЗИ СА ОТМИЦОМ И НЕСТАНКОМ Г. ВЛАДАНА МЛАДЕНОВИЋА НАСТАВИ У СКЛАДУ СА ЧЛАНОМ 2 ЕКЉП И ДА ПОЧИНИОЦИ БУДУ ИЗВЕДЕНИ ПРЕД ЛИЦЕ ПРАВДЕ;**
 - b. ЈАВНО ПРИЗНА ОДГОВОРНОСТ ЗА СВОЈ ПРОПУСТ ДА СПРОВЕДЕ ЕФИКАСНУ ИСТРАГУ У ВЕЗИ СА ОТМИЦОМ И НЕСТАНКОМ ЖАЛИОЧЕВОГ СИНА, КАО И ЗА ПАТЊУ И ДУШЕВНИ БОЛ ДО КОЈИХ ЈЕ ДОШЛО И ЈАВНО СЕ ИЗВИНИ ЖАЛИОЦУ И ЊЕНОЈ ПОРОДИЦИ;**
 - c. ПРЕДУЗМЕ ОДГОВАРАЈУЋЕ КОРАКЕ ЗА ИСПЛАТУ ОДГОВАРАЈУЋЕ НАДОКНАДЕ ЖАЛИОЦУ ЗА ПРЕТРПЉЕНУ МОРАЛНУ ШТЕТУ У ВЕЗИ СА УСТАНОВЉЕНИМ ПОВРЕДАМА ЧЛАНА 2 И ЧЛАНА 3 ЕКЉП.**

- d. ПРЕДУЗМЕ ОДГОВАРАЈУЋЕ КОРАКЕ КА ОСТВАРИВАЊУ ПОТПУНОГ И СВЕОБУХВАТНОГ ПРОГРАМА РЕПАРАЦИЈЕ;**
- e. ПРЕДУЗМЕ ОДГОВАРАЈУЋЕ КОРАКЕ У УЈЕДИЊЕНИМ НАЦИЈАМА КАО ГАРАНЦИЈУ ДА СЕ ИСТА СИТУАЦИЈА НЕЋЕ ПОНОВИТИ;**
- f. ОДМАХ ПРЕДУЗМЕ ЕФИКАСНЕ МЕРЕ ЗА ПРИМЕНУ ПРЕПОРУКА КОМИСИЈЕ И ОБАВЕСТИ ЖАЛИОЦА И КОМИСИЈУ О ДАЉЕМ РАЗВОЈУ ОВОГ ПРЕДМЕТА.**

Андреј Антонов
Извршни службеник

Марек Новицки
Председавајући

СКРАЋЕНИЦЕ И АКРОНИМИ

ОС – Основни суд
ЦЈКИ – Централна јединица за кривичну истрагу
СГПП – Међународни споразум о грађанским и политичким правима
ОП – Одељење правде
ОС – Окружни суд
ОЈТ – Окружно јавно тужилаштво
ЕКЉП – Европска конвенција о људским правима
ЕСЉП – Европски суд за људска права
ЕУ – Европска унија
ЕУЛЕКС – Мисија владавине права Европске уније на Косову
СРЈ – Савезна Република Југославија
ХРАП – Саветодавна комисија за људска права
КЉП – Комитет за људска права Уједињених нација
ИАСЉП – Интерамерички суд за људска права
МКНЛ – Међународна комисија за нестала лица
МКЦК – Међународни комитет Црвеног крста
МКТЈ – Међународни кривични трибунал за бившу Југославију
МИС – Међународни истражни судија
МЈТ – Међународни јавни тужилац
КФОР – Међународне безбедносне снаге (обично познате као косовске снаге)
ОВК – Ослободилачка војска Косова
ЗКП – Закон о кривичном поступку Југославије из 1976.
ЈНЛ – Јединица за нестала лица
МУП – Министарство унутрашњих послова Србије
НАТО – Северно-атлантски споразумни савез
КНЛСМ – Канцеларија за нестала лица и судску медицину
ОЕБС – Организација за европску безбедност и сарадњу
РИЈ – Регионална истражна јединица
СПГС – Специјални представник Генералног секретара
УН – Уједињене нације
УНХЦР – Високи комесар Уједињених нација за избеглице
УНМИК – Привремена административна мисија Уједињених нација на Косову
КПИЖ – Комисија за проналажење и идентификацију жртава
ЈИРЗ – Јединица за истрагу ратних злочина